



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

Cu privire la aprobarea Listei serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri și a Planului de acțiuni pentru anul 2026 privind digitalizarea acestora

În temeiul art. 6 lit. j) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

- 1.1. Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri, conform anexei nr. 1;
- 1.2. Planul de acțiuni privind digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri pentru anul 2026, conform anexei nr. 2.

2. Autoritățile și instituțiile publice vizate în Planul de acțiuni privind digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri pentru anul 2026 vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea acțiunilor prevăzute în Planul menționat, precum și vor crea mecanisme interne pentru evaluarea periodică a acestora și pentru actualizarea corespunzătoare, acolo unde evoluțiile înregistrate în plan juridic și operațional o vor impune.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Eugeniu OSMOCHESCU

LISTA
serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri

Nr. crt.	Domeniu	Serviciu	Instituții
1.	Înființarea afacerii	Adeverința privind confirmarea statutului străinului	Inspectoratul General pentru Migrație Instituția Publică Agenția Servicii Publice
		Aprobarea prealabilă a investițiilor de importanță pentru securitatea statului	Consiliul pentru examinarea investițiilor de importanță pentru securitatea statului Instituția Publică Agenția Servicii Publice
		Înregistrarea de stat a persoanei juridice și a sucursalei acesteia	Instituția Publică Agenția Servicii Publice
2.	Activități post înregistrare pentru desfășurarea afacerii	Obținerea/prelungirea validității semnăturii electronice calificate	Prestatorii de servicii de încredere
		Deschiderea contului bancar la distanță (<i>onboarding</i> digital)	Prestatorii de servicii de plată
		Serviciile fiscale, desemnarea rolurilor	Serviciul Fiscal de Stat
		Notificarea în comerț	Autoritățile administrației publice locale
3.	Interacțiunea zilnică și obișnuită cu autoritățile/entitățile	Serviciile fiscale electronice administrate de Serviciul Fiscal de Stat (declarații electronice, e-Factura, e-Cerere, eliberarea certificatului privind lipsa datoriilor etc.)	Serviciul Fiscal de Stat
		Întocmirea și prezentarea rapoartelor statistice	Biroul Național de Statistică
		Serviciile bancare	Prestatorii serviciilor de plată
		Serviciile notariale	Notarii
		Înregistrarea modificărilor în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al unităților de drept	Instituția Publică Agenția Servicii Publice
4.	Obținerea/înregistrarea drepturilor specifice	Înregistrarea obiectelor de proprietate intelectuală	Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală
		Înregistrarea bunurilor imobile	Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile
5.	Lichidarea afacerii	Dizolvarea persoanei juridice	Instituția Publică Agenția Servicii Publice
		Serviciile fiscale electronice administrate de Serviciul Fiscal de Stat	Serviciul Fiscal de Stat

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr. /2026

PLAN DE ACȚIUNI
privind digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului
în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri pentru anul 2026

Nr. crt.	Acțiune	Autorități	Termen	Indicatori
1	2	3	4	5
1.	Eliminarea serviciului „Adeverința pentru confirmarea statutului străinului” și înlocuirea acestuia cu schimbul de date automatizat între autoritățile/entitățile solicitante	Instituția Publică Agenția Servicii Publice Inspectoratul General pentru Migrație	Trim. III 2026	Adeverința pentru confirmarea statutului străinului substituită cu accesul direct la datele din Registrul de stat al populației prin utilizarea platformei de interoperabilitate
2.	Implementarea serviciului electronic „Solicitarea aprobării prealabile a investițiilor de importanță pentru securitatea statului”, precum și asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO, inclusiv în limba engleză, a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului	Instituția Publică Agenția Servicii Publice Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Trim. IV 2026	Solicitarea în format digital a aprobării prealabile a investițiilor de importanță pentru securitatea statului; datele publice relevante pentru procedura de prestare a serviciului accesibile online, inclusiv în limba engleză, pe Portalul guvernamental integrat EVO
3.	Implementarea serviciului electronic „Înregistrarea de stat a persoanelor juridice”, precum și asigurarea comunicării și a disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO, inclusiv în limba engleză, a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului	Instituția Publică Agenția Servicii Publice	Trim. III 2026	Înregistrarea persoanelor juridice în Registrul de stat al unităților de drept procesată în format digital; datele publice relevante pentru înregistrare accesibile online, inclusiv în limba engleză, pe Portalul guvernamental integrat EVO
4.	Implementarea serviciului electronic de identificare a solicitantului semnăturii electronice calificate la distanță, de eliberare și de prelungire a validității certificatelor cheilor publice pentru semnături electronice calificate la distanță	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	Trim. IV 2026	Obținerea/prelungirea certificatelor cheilor publice pentru semnătura electronică calificată la distanță

1	2	3	4	5
5.	Crearea condițiilor de implementare a serviciului electronic de deschidere a contului bancar la distanță pentru persoane juridice prin utilizarea metodelor de identificare și de verificare a identității clienților (eKYC) atât pentru cetățenii Republicii Moldova, cât și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, în condițiile Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Trim. IV 2026	Deschiderea contului bancar la distanță pentru activitate antreprenorială atât pentru cetățenii Republicii Moldova, cât și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene
6.	Asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO, inclusiv în limba engleză, a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciilor electronice de către Serviciul Fiscal de Stat (Ghidul de utilizare a SIA Cabinetul personal al contribuabilului, Ghidul de utilizare a SIA e-Factura, Ghidul de utilizare a SIA e-Cerere și Ghidul de utilizare a SIA Declarație electronică)	Serviciul Fiscal de Stat	Trim. III 2026	Ghidul de utilizare a SIA Cabinetul personal al contribuabilului, Ghidul de utilizare a SIA e-Factura, Ghidul de utilizare a SIA e-Cerere și Ghidul de utilizare a SIA Declarația electronică traduse și accesibile în limba engleză
7.	Asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO, inclusiv în limba engleză, a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului „Notificare în comerț”	Autoritățile și instituțiile publice	Trim. III 2026	Ghidurile, formularele și modelele de documente, alte informații aferente prestării serviciilor traduse în limba engleză și publicate pe site-urile web ale prestatorilor, precum și în Registrul de stat al serviciilor publice
8.	Simplificarea accesului la serviciile de depunere a rapoartelor statistice și elaborarea/publicarea, inclusiv în limba engleză, a unui ghid explicativ privind procedurile și procesul de întocmire și de prezentare a rapoartelor statistice de către companii	Biroul Național de Statistică Serviciul Fiscal de Stat	Trim. IV 2026	Serviciile de întocmire și de prezentare a rapoartelor statistice mai accesibile; ghidul explicativ privind procedurile și procesul de întocmire și de prezentare a rapoartelor statistice de către companii elaborat/publicat, inclusiv în limba engleză
9.	Crearea condițiilor juridice și organizatorice pentru implementarea serviciilor notariale, prin intermediul sistemului informațional e-Notariat, conform Conceptului Sistemului informațional e-Notariat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 534/2025	Ministerul Justiției	Trim. IV 2026	Condițiile pentru accesul la serviciile notariale electronice asigurate
10.	Implementarea serviciului electronic „Înregistrarea modificărilor în actele de constituire și în datele înscrise	Instituția Publică Agenția Servicii Publice	Trim. III 2026	Înregistrarea modificărilor în actele de constituire a persoanelor juridice și în datele înscrise în

1	2	3	4	5
	în Registrul de stat al unităților de drept”, precum și asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO, inclusiv în limba engleză, a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului			Registrul de stat al unităților de drept, procesată în format digital; datele publice accesibile online pe Portalul guvernamental integrat EVO, inclusiv în limba engleză
11.	Elaborarea și publicarea unui ghid explicativ privind serviciul electronic „Înregistrarea bunurilor imobile”, precum și asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO, inclusiv în limba engleză, a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului	Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile	Trim. III 2026	Ghidul privind procedura de solicitare și de prestare a serviciului elaborat și publicat pe site-ul web oficial al prestatorului
12.	Implementarea serviciului electronic „Radierea persoanelor juridice din Registrul de stat al unităților de drept” și asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO, inclusiv în limba engleză, a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului	Instituția Publică Agenția Servicii Publice	Trim. III 2026	Radierea persoanelor juridice din Registrul de stat al unităților de drept procesată în format digital; datele publice accesibile online pe Portalul guvernamental integrat EVO, inclusiv în limba engleză
13.	Desfășurarea unei campanii de informare internaționale pentru investitorii străini și diaspora privind posibilitatea deschiderii în Republica Moldova a unei companii și a administrării acesteia la distanță	Instituția Publică Agenția de Investiții Instituția Publică Agenția Servicii Publice Biroul relații cu diaspora	Trim. IV 2026	Campania de informare pregătită și lansată

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Listei serviciilor esențiale pentru
mediul de afaceri și a Planului de acțiuni pentru digitalizarea acestora

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Listei serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri și a Planului de acțiuni pentru digitalizarea acestora a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în comun cu Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru, pe baza <u>Raportului privind maturitatea digitală și experiența utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri</u> . Ambele acțiuni au fost sprijinite de Programul Innovate Moldova, finanțat de Suedia și Marea Britanie.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal al elaborării proiectului rezidă în prevederile art. 6 lit. j) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare în scopul asigurării accesului, prestării, verificării, evaluării calității și modernizării serviciilor publice și Legea nr. 126/2023 privind afacerile la distanță, dar și alte acte normative privind digitalizarea serviciilor publice pentru companii. Intervenția este direct subordonată implementării Strategiei de Transformare Digitală 2023-2030, contribuind nemijlocit la realizarea Obiectivului general nr. 3. ”Crearea unei economii digitale inovatoare și reziliente”, în special prin măsura specifică nr.2 ”Dezvoltarea și promovarea serviciilor publice digitale esențiale pentru companii”. Necesitatea acestei intervenții este susținută de următorii piloni strategici: - Implementarea Planului de Acțiuni al Strategiei: Proiectul operaționalizează ținta strategică națională de „100% Digital”, prioritizând acele momente-cheie din ciclul de viață al unei afaceri (înființare, gestionare, închidere) care generează cel mai mare impact economic prin digitalizare integrală și optimizarea experienței utilizatorului (UX) până la finele anului 2026. - Alinierea la Agenda Europeană: Proiectul transpune la nivel național bunele practici ale Uniunii Europene, fiind corelat cu Regulamentul (UE) 2018/1724 privind înființarea unui portal digital unic (gateway). Acesta adoptă metodologia europeană <i>eGovernment Benchmark</i>, evaluând serviciile prin prisma a 20 de indicatori de performanță și 9 momente-cheie de business, asigurând astfel interoperabilitatea și competitivitatea mediului de afaceri moldovenesc pe piața unică, printre care sunt în primul rând înființarea și închiderea unei afaceri, precum și desfășurarea operațiunilor curente de administrare a afacerii. - Eficientizarea prin Principiul „Once-Only”: În concordanță cu obiectivele de simplificare administrativă, inițiativa accelerează implementarea principiului „once-only”, scutind mediul de afaceri de furnizarea repetată a datelor pe care statul deja le deține, fapt ce va genera economii administrative estimate la 180 milioane MDL anual doar în relația cu Agenția Servicii Publice. - Consolidarea inițiativei „Contactless Business in Moldova”: Proiectul oferă cadrul juridic necesar pentru validarea listei serviciilor esențiale și a planului de acțiuni aferent, eliminând barierele birocratice care împiedică în prezent realizarea viziunii unei economii complet digitale pentru antreprenori, diaspora și investitori străini. La baza proiectului este Raportul privind maturitatea digitală și experiența utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri, elaborat la solicitarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și a Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, în cadrul inițiativei „Contactless Business in Moldova” („Afaceri la distanță în Moldova”). Evaluarea realizată pe platforma Consiliului Economic s-a concentrat pe profilul economic al evenimentelor din viață, s-a materializat în <u>Raportul privind maturitatea digitală și experiența utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri</u>.

Suplimentar, se impune ca prezenta Hotărâre de Guvern să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Această urgență este dictată de:

- Necesitatea prioritizării imediate a acțiunilor stabilite pentru anul 2026, având în vedere că procesul de implementare vizează un orizont de timp restrâns (următoarele 9 luni).
- Impact economic rapid prin eliminarea barierelor birocratice artificiale prin schimbul de date automatizat între autorități, esențial pentru a permite deschiderea, gestionarea și închiderea afacerilor complet online.

Chiar dacă se impune percepția generală ca unele din aceste acțiuni sunt deja digitalizate sau sunt în proces, realitatea demonstrează că mai multe instituții nu țin cont de necesitatea actualizării ciclice a serviciilor digitale, având în vedere dinamica transformării digitale. Serviciile esențiale pentru antreprenori necesită reînnoire periodică (cel puțin o dată la 3 ani), iar intrarea în vigoare imediată asigură că actualele intervenții nu sunt decalate față de evoluția tehnologică și necesitățile curente ale investitorilor.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Guvernul Republicii Moldova prioritizează îmbunătățirea mediului de afaceri prin digitalizarea amplă și simplificarea serviciilor publice cheie. În noiembrie 2023, la solicitarea membrilor săi, Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru a inițiat proiectul „Contactless Business in Moldova” („Afaceri la distanță în Moldova”). Această inițiativă esențială își propune să digitalizeze integral serviciile publice pentru business pe parcursul întregului ciclu de viață al companiilor (înființare, gestionare și închidere), oferind antreprenorilor, diasporei și investitorilor străini posibilitatea de a desfășura activități economice în Moldova în mod complet online. Acest efort abordează direct obiectivele de reducere a birocrăției și a costurilor administrative, nu contrazice obiectivul general privind ”100% digital”, dar vine să stabilească drept prioritate pentru anul 2026 digitalizarea serviciilor esențiale pentru business și îmbunătățirea experienței utilizatorului, bazându-se pe o listă prioritară de servicii cheie și rezultatelor interacțiunii cu comunitatea de afaceri din RM.

MDED și Consiliul Economic scanează periodic legislația, dar și materializează dialogul public-privat pentru un mediu de afaceri mai bun prin digitalizare, prin elaborarea periodică și promovarea spre aprobare a unor pachete legislative de dereglementare și digitalizare, printre care în acest context sunt relevante Legea nr. 175/2021, Legea nr. 126/2023, Legea 144/2025, etc. Cele mai importante intervenții legislative în acest domeniu au vizat:

- Înregistrarea, lichidarea și modificarea de la distanță a documentelor constitutive ale companiilor;
- Obligația autorităților publice de a utiliza semnături electronice și documente electronice, precum și servicii electronice, cu introducerea de sancțiuni pentru împiedicarea cerinței beneficiarului serviciilor la distanță;
- Solicitarea și obținerea deciziilor autorităților publice preponderent în format electronic, a certificatelor, extraselor și a altor documente permissive;
- Utilizarea semnăturii electronice calificate în relațiile de muncă și promovarea interacțiunii la distanță între angajator și angajat, inclusiv încheierea și modificarea contractelor individuale de muncă pe baza semnăturii electronice;
- Eliminarea unui număr mare de trimiteri în legislație la „prezentarea documentelor originale” și la „cererile scrise de mână”, împreună cu revizuirea legislației civile privind definirea „forme scrise” și „forme electronice” a documentelor;
- Introducerea e-Notariatului, stabilirea regimului juridic al activităților notariale electronice și descrierea particularităților activității notariale electronice, cerințele pentru acțiunile notariale electronice, modalitățile de întocmire, semnare, înregistrare și arhivare a documentelor notariale electronice;
- Obligația autorităților de a utiliza semnătura și documentul electronic, cu sancțiuni pentru refuz acolo unde acest lucru este posibil tehnic, excludere cerințe obligatorii de prezentare a documentelor în original și a semnăturii olografe, acolo unde este posibil de

utilizat formatul electronic, acces la semnătura electronică în consulate, recunoașterea unilaterală a semnăturilor electronice din UE;

- Prevederea obligatorie a versiunii în limba engleză a formularelor și ghidurilor publice pentru afaceri (cereri formale, documente de constituire, acte permissive, interacțiunea cu I.P. Agenția Servicii Publice, etc.);
- Acordarea codurilor personale de identificare (IDNP) străinilor (investitori și angajați), ca element indispensabil pentru înregistrarea și gestionarea afacerilor la distanță, inclusiv accesul la identitatea digitală, identificare la distanță, servicii notariale și de plată, etc.;
- Legalizarea muncii la distanță, clarificarea reglementărilor privind salariile, impozitele, contribuțiile sociale, asigurarea medicală, securitatea și sănătatea în muncă, permisele de ședere și de muncă etc.;
- Identificarea la distanță a beneficiarului - cetățean străin, în primă instanță a celor din UE;
- Crearea cadrului legal pentru nomazii digitali;
- Actualizarea prevederilor privind înregistrarea electronică în registrele de stat pentru persoane juridice și întreprinzători individuali;
- Informarea online privind locurile de muncă pentru persoane cu dizabilități și excludere penalități pentru antreprenori în acest caz;
- Crearea de platforme integrate de servicii pentru business de către agenți privați, etc.

Pentru operaționalizarea de mai departe a acestei inițiative, se pune accent și pe implementarea unor componente cheie de infrastructură digitală, inclusiv platformele de Identificare Digitală a Clientului (eKYC), eNotariat, noul Registru de Stat al Persoanelor Juridice (RSUD), Portofelul Digital (EVO), etc.

În urma evaluării efectuate de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în colaborare cu Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru, s-a constatat că, indiferent de eforturile depuse, la situația ianuarie 2026, nu există vreo listă agreată de servicii esențiale pentru business, o evaluare independentă a maturității digitale a acestora și, în special - a experienței utilizatorilor în utilizarea serviciilor digitale esențiale pentru afaceri din perspectiva inițierii, administrării și încetării activității de întreprinzător.

La solicitarea autorităților, Fundația pentru Dezvoltare din Republica Moldova (FAM), prin intermediul proiectului Innovate Moldova a decis să acorde finanțarea pentru efectuarea unei astfel de evaluări care, în final se propune a fi utilizată pentru efectuarea intervențiilor regulatorii și tehnice pentru identificarea serviciilor esențiale pentru afaceri, evaluarea experienței utilizatorilor aferente solicitării și consumării acestora, precum și identificarea acelor servicii care urmează a fi îmbunătățite/revizuite/remodelate.

Astfel, obiectivul principal al acestei inițiative este, în primul rând, validarea și aprobarea listei prioritare a serviciilor publice cheie, necesare întregului ciclu de viață al afacerii în Republica Moldova (înființare, administrare și închidere), pe baza unui proces amplu de consultare coordonat de Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru, precum și pregătirea documentației necesare pentru aprobarea unui set de măsuri pentru digitalizarea acestora pentru 2026 și aprobarea acesteia prin hotărâre de Guvern.

În al doilea rând, misiunea va consta în evaluarea cuprinzătoare a maturității digitale și a experienței utilizatorului (UX) acestor servicii, identificând barierele specifice de natură reglementară, procedurală și tehnică ce împiedică în prezent realizarea viziunii „Contactless Business in Moldova” („Afaceri la distanță în Moldova”), precum și pregătirea lansării acesteia până la sfârșitul anului curent.

Această evaluare a maturității digitale și a experienței utilizatorului (UX) serviciilor publice pentru afaceri este esențială. Scopul său este identificarea sistematică a lacunelor operaționale și legale rămase, a redundanțelor și a zonelor de îmbunătățire a UX, asigurând că mediul de afaceri beneficiază de soluții optimizate, „digital-first”. Evaluarea a pregătit terenul pentru validarea listei serviciilor cheie pe baza consultărilor cu comunitatea de afaceri și autorități, prioritizarea serviciilor rămase pentru digitalizare pe parcursul anului 2026 și

stabilirea bazei pentru branding-ul și lansarea programului „Contactless Business in Moldova”.

Această inițiativă este pe deplin aliniată la agenda națională de transformare digitală a Moldovei și la angajamentele asumate în cadrul acordurilor internaționale, în special în contextul integrării europene și dezvoltării unui mediu de afaceri competitiv și transparent.

Cadrul normativ aplicabil include Legea nr. 175/2021 și Legea nr. 126/2023 privind digitalizarea serviciilor, Legea nr. 81/2004 privind investițiile, Codul Civil nr. 1107/2002, Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor, Legea nr. 50/2008 privind invențiile, Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor, Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială și Legea nr. 1153/1998 privind cadastrul bunurilor imobile.

Deficiențele includ lipsa unei liste unificate de servicii esențiale, absența obligațiilor clare pentru digitalizarea integrală (ex: servicii notariale și cadastrale rămân predominant offline), lacune în interoperabilitatea datelor între instituții (ex: solicitarea adeverințelor fizice în loc de schimb de date electronice) și adaptarea slabă la nevoile diasporei sau investitorilor străini (ex: lipsa traducerilor în engleză). Aceste probleme generează blocaje în activitatea antreprenorială, cresc costurile administrative și reduce atractivitatea Moldovei pentru investiții, conform concluziilor Raportului bazat pe analize legislative naționale și UE.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele urmărite sunt: (i) aprobarea unei liste unificate de servicii esențiale pentru mediul de afaceri, validată prin consultări; (ii) elaborarea și implementarea unui plan de acțiuni pentru 2026 privind digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorilor (UX) acestor servicii; (iii) reducerea birocrăției, creșterea accesibilității online și alinierea la standarde europene de transformare digitală. Rezultatele scontate includ digitalizarea integrală a serviciilor (ex: eliminarea adeverințelor fizice prin schimb de date), disponibilitatea informațiilor în engleză și implementarea soluțiilor de identificare la distanță (ex: eKYC), măsurabile prin indicatori precum publicarea serviciilor în Registrul de stat al serviciilor publice și reducerea solicitărilor fizice cu 100% până la sfârșitul 2026.

Principalele prevederi: (1) Aprobarea Listei serviciilor esențiale (Anexa nr. 1), care include 16 servicii grupate în 5 domenii; (2) Aprobarea Planului de acțiuni (Anexa nr. 2), cu 14 acțiuni specifice pentru prioritizarea pentru digitalizarea serviciilor esențiale care încă nu sunt digitale și, respectiv, îmbunătățirea experienței utilizatorilor serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (ex: deschiderea afacerii, modificarea actelor statutare ale societății comerciale, eliminarea adeverinței privind statutul străinului prin schimb de date prin platforma de interoperabilitate, elaborarea serviciului electronic pentru modificări în RSUD); (3) atribuirea responsabilităților instituțiilor vizate; (4) control asupra executării de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. Elemente noi: introducerea unei liste formalizate de servicii esențiale pentru companii - inexistente anterior, aprobarea planului detaliat de acțiuni pentru remedierea constrângerilor identificate - cu termene și indicatori, obligația traducerii în engleză a documentelor și implementarea soluțiilor digitale pentru străini/diasporă.

Obiectivul principal urmărit prin aprobarea și ulterioară implementare a proiectului va contribui la digitalizarea totală a tuturor serviciilor pentru afaceri și va servi drept temelie pentru realizarea conceptului mai larg de eRezidency moldovenesc.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative analizate: (i) Menținerea status quo-ului fără intervenție (riscuri: actualizări întârziate a serviciilor, prioritizarea la digitalizare a serviciilor doar din perspectiva autorităților, perpetuarea blocajelor, pierderea investițiilor); (ii) Implementare parțială și îmbunătățiri voluntare/ne-esențiale de către instituțiile vizate (nu asigură obligativitate și termene ferme); (iii) Extinderea planului pentru toate serviciile publice (prea amplu, risc de dispersare a resurselor disponibile, necorespondere cu necesitățile imediate ale mediului de afaceri, impact economic marginal).

Acestea nu au fost selectate deoarece nu rezolvă problemele identificate în Raport, nu asigură alinierea la obiectivele Strategiei naționale de transformare digitală și Inițiativei de dezvoltare a afacerilor la distanță - „Contactless Business in Moldova” și nu oferă rezultate măsurabile pe termen scurt. Opțiunea propusă este optimă, fiind realistă, cuantificabilă și aliniată la resursele bugetare existente, prioritizând investițiile în serviciile cu cel mai mare impact economic.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public a fost analizat conform prevederilor Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 574/2024.

Nu au fost identificate impacturi majore asupra sectorului public, precum cele structurale și instituționale asupra sistemului administrației publice. Totuși, se consideră că proiectul va optimiza investițiile curente în serviciile publice și va genera un impact pozitiv prin îmbunătățirea eficienței instituțiilor, valorificarea investițiilor publice în interoperabilitate (ex: schimb de date între IGM și ASP), facilitarea accesului antreprenorilor la servicii publice esențiale și mature digitale, reducerea sarcinilor administrative și creșterea capacităților digitale. Pe termen scurt (2026), acțiuni de reformă instituțională (ex: implementarea soluțiilor eKYC de EGA); pe termen mediu/lung, integrare în infrastructura digitală națională (RSUD, EVO). Nu implică modificări structurale majore, ci optimizarea competențelor existente și a investițiilor publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impactul financiar a fost analizat conform prevederilor Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 574/2024.

Nu au fost identificate impacturi financiare majore asupra bugetelor publice, ci doar ajustarea priorităților. Prevederile propuse nu presupun costuri suplimentare pentru punerea acestora în aplicare, ci o re-priorizare a investițiilor spre serviciile cu impact economic major. De asemenea, se estimează și un volum de economii prin reducerea procedurilor fizice (ex: eliminarea adeverințelor economisește timp și resurse administrative – atât pentru sectorul public, cât și pentru sectorul privat), precum și venituri generate prin creșterea atractivității pentru investiții străine prin simplificarea administrării afacerilor, cu impact direct asupra creșterii economice.

Pentru a estima impactul financiar, analiza s-a efectuat în baza principiului “costul total al tranzacției”, care include resursele pe care antreprenorul le consumă pentru a interacționa cu statul. Estimările au fost efectuate în baza la 3 (trei) metode de bază, după cum urmează:

1. Metoda Modelului Costului Standard (SCM)

Aceasta este metoda "clasică" folosită de Comisia Europeană pentru a măsura povara administrativă. Formula este: $Cost = Tarif \times (Timp \times Volum)$

- **Tarif:** Costul orei de muncă a administratorului/fondatorului (ex: 150 - 250 MDL/oră).
- **Timp:** Orele petrecute pentru deplasare, stat la coadă, completat formulare fizice.
- **Volum:** Numărul de interacțiuni pe an.

Exemplu comparativ (Estimare):

| Element de Cost | Înregistrare la Ghișeu | Înregistrare Online (ex: EVO / ASP)

| **Timp alocat** | 4-6 ore (drum, cozi, notar) | 0.5 - 1 oră (upload documente) |

| **Cost Oportunitate** | ~1,200 MDL (la un salariu mediu) | ~200 MDL |

| **Taxe Stat** | 100% din tarif | Adesea 0% sau reducere de 20-50% |

| **Consumabile** | Transport, fotocopii, notar | Semnătură electronică (cost amortizat) |

| **TOTAL ESTIMAT** | ~1,500 - 2,000 MDL | ~250 - 400 MDL |

2. Metoda Costului de Oportunitate (Productivitatea Pierdută)

Această metodă măsoară ce ar fi putut face antreprenorul cu timpul pierdut la ghișeu. Dacă un fondator de startup petrece 3 zile pe lună pentru birocrație fizică, el pierde 10-15% din timpul dedicat vânzărilor sau dezvoltării de produs.

- **Calcul:** Dacă cifra de afaceri medie a unui IMM este de \$X\$ MDL/an, o zi pierdută înseamnă $\frac{X}{250}$ (zile lucrătoare) pierdere de venit potențial.

- **Impact:** Digitalizarea transformă "timpul administrativ" în "timp generat de venituri".

3. Metoda "Shadow Pricing" (Costul Umbră al Corupției și Erorilor)

Interacțiunea umană la ghișeu lasă loc erorilor manuale sau tentativelor de "acelerare" neoficială a procesului.

- **Erori:** O cerere respinsă pentru o virgulă greșită înseamnă reluarea procesului (cost dublu). Sistemele online au validare automată a datelor.

- **Transparență:** Digitalizarea elimină intermediarii (consultanți care "cunosc pe cineva"). Economia pentru business este egală cu valoarea acelor "comisioane de urgență" care dispar într-un sistem digital transparent.

În scopul estimării impactului au fost colectate date statistice din partea I.P. Agenția Servicii Publice pentru anul 2025, care sunt în felul următor:

a. Numărul de solicitări pentru consultații legate de serviciile prestate în domeniul înregistrării de stat a persoanelor juridice: cca. 8655;

b. Numărul de înregistrări noi în Registrul de stat al unităților de drept (RSUD): 10323;

c. Numărul de modificări în actele de constituire: 40538;

d. Numărul de solicitări pentru dizolvări/radieri din RSUD: 10520;

e. Numărul total de registratori în țară: 76 și

f. Volumul de lucru al unui registrator per zi: 6 operațiuni pe zi.

Având în vedere un număr mediu de 120,000 de operațiuni pe parcursul unui an (care includ atât înregistrări noi, modificări și radieri), dacă fiecare solicitant va economisi MDL 1,500 prin procesul online, economii totale, doar în ceea ce privește colaborare cu I.P. Agenția Servicii Publice se estimează la MDL 180,000,000. Acești bani vor rămâne în companii pentru investiții, generând taxe suplimentare pe termen lung.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat a fost analizat conform prevederilor Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 574/2024.

Planul propus se aliniază cu inițiativele anterioare de e-guvernare din Moldova, care au demonstrat beneficii semnificative pentru afaceri prin reducerea birocrăției, a timpului și a costurilor administrative. Pe baza datelor din proiecte similare implementate în Moldova (cu sprijinul Băncii Mondiale, UE și instituțiilor locale), impactul estimat asupra mediului de afaceri poate fi cuantificat în termeni de economii financiare, creștere a eficienței și stimul economic. Se estimează următoarele beneficii economice pentru mediul de afaceri:

Reducerea costurilor administrative și de conformitate: Proiecte anterioare de digitalizare (cum ar fi modernizarea a 87 de servicii publice între 2018-2025) au generat economii totale de aproximativ 10 miliarde de lei pentru cetățeni și afaceri în ultimii 5 ani, prin eliminarea deplasărilor fizice, a hârtiei și a taxelor asociate. Pentru mediul de afaceri, digitalizarea serviciilor precum înregistrarea societăților, modificările în actele constitutive sau raportările statistice ar putea reduce costurile cu până la 15-20% per tranzacție, similar cu economiile observate în achiziții publice medicale (15.4% economii pe tranzacții de 60 milioane USD). De exemplu, eliminarea "Adeverinței privind confirmarea statutului străinului" prin schimb de date ar salva 40-60% de timp și costuri pentru investitori străini, exprimate prin economiile la costurile de operare, transport, resurse umane alocate pentru sarcini administrative, evitarea interacțiunii fizice și a riscurilor de corupție.

Costuri reduse pentru servicii bancare și notariale: Implementarea onboarding-ului online și a e-Notariatului ar permite accesul la servicii financiare și legale fără vizite fizice, reducând costurile operaționale cu 10-30% pentru IMM-uri. În contextul anterior, investițiile în digitalizare (46 milioane USD) au returnat economii de 100 de lei per leu investit, prin reducerea comisiunilor de procesare. Pentru afaceri, acest lucru înseamnă economii anuale de milioane de lei în comisioane bancare și notariale, mai ales pentru operațiuni transfrontaliere

Estimare totală: Dacă planul atinge ținta de 75% digitalizare a serviciilor G2B (govern to business) până la sfârșitul 2026 (extinzând realizările din 2025, când 307 din 408

servicii erau deja online), economiile pentru mediul de afaceri ar putea ajunge la 2-4 miliarde de lei anual, bazat pe tendințele anterioare (10 miliarde lei în 5 ani pentru cetățeni și afaceri combinate). Aceasta include reduceri în costuri de conformitate fiscală și statistică, unde raportările electronice (e-Factura, e-Cerere) elimină erori și penalități.

Reducerea timpului de procesare: Înregistrarea unei afaceri se va face integral online prin Registrul de stat al unităților de drept, reducând timpul de la zile/săptămâni la ore (similar cu modelul estonian, unde înregistrarea durează 1 zi). Pentru IMM-uri, care reprezintă majoritatea afacerilor din Moldova (cu o rată de adopție digitală de 40% vs. 95% la marile companii), acest lucru ar elibera resurse echivalente cu mii de ore de muncă anual, traducându-se în creștere a productivității cu 10-15%. Din punct de vedere financiar, prestarea serviciilor date în regim online va genera economii de aproximativ MDL 90,000,000 per an.

Acces îmbunătățit pentru investitori: Ghidurile în engleză și serviciile transfrontaliere (cum ar fi aprobarea investițiilor de importanță pentru securitatea statului) ar atrage mai mulți investitori străini, potențial crescând investițiile cu 20-30%, similar cu efectele observate în Europa de Est. Utilizarea crescută a serviciilor digitale (de la 38% în 2023 la peste 50% în 2025) a arătat deja o adopție mai mare printre antreprenori

Impact macroeconomic: Digitalizarea ar putea dubla creșterea economică proiectată (de la 4% la 8%), prin stimularea inovării în sectoare precum IT și servicii. În Europa de Est, țări ca Estonia au văzut creșteri similare prin registre digitale de afaceri, cu beneficii în exporturi și investiții.

4.4. Impactul social

Impactul social, asupra datelor cu caracter personal și asupra echității și egalității de gen a fost analizat conform prevederilor Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 574/2024.

Nu au fost identificate impacturi majore sociale care ar putea fi cauzate de proiectul propus.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prezentul proiect implică prelucrarea datelor cu caracter personal în contextul prestării serviciilor publice digitalizate, inclusiv prin utilizarea mecanismelor de interoperabilitate și schimb de date între autorități, precum și prin accesarea registrelor de stat și utilizarea metodelor de identificare la distanță. Proiectul nu instituie scopuri noi de prelucrare, ci reglementează organizarea și digitalizarea serviciilor publice existente, prelucrarea datelor urmând a fi efectuată în limitele competențelor legale ale autorităților implicate

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu au fost identificate impacturi potențiale majore asupra echității și egalității de gen. Prevederile proiectului nu contravin normelor și prevederilor din domeniul social ale legislației UE, la care Moldova se armonizează și, prin urmare, nu ar afecta aspectele sociale

4.5. Impactul asupra mediului

Impactul asupra mediului a fost analizat conform prevederilor Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 574/2024.

Nu au fost identificate impacturi potențiale majore care ar putea fi cauzate de proiect, conform următoarelor criterii:

- utilizarea resurselor naturale, a resurselor regenerabile și neregenerabile;
- emisiile de gaze cu efect de seră;
- poluarea mediului (a solului, apelor și aerului) și gestionarea deșeurilor;
- biodiversitatea și conservarea ecosistemelor;
- impactul asupra populației și sănătății umane;
- economia circulară și reciclarea;
- consumul de energie, eficiența și/sau performanța energetică;
- alte aspecte de mediu.

Prevederile proiectului nu contravin normelor și prevederilor legislației UE, la care Moldova se armonizează și, prin urmare, nu ar afecta aspectele de mediu.

<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i>
Impact economic: creștere prin atragerea investițiilor; digital: accelerarea transformării (ex: eNotariat); social: incluziune pentru diaspora/străini.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
<i>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i>
Nu se aplică.
<i>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i>
Nu se aplică
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere și consultare a procesului de elaborare a proiectului de hotărâre a fost publicat atât pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, la compartimentul „Transparență / Anunțuri privind consultările publice”, cât și pe portalul guvernamental: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16325 . Proiectul a fost supus avizării de către Cancelaria de Stat, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Ministerul Energiei, Ministerul Justiției, Serviciul de Informații și Securitate, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Banca Națională a Moldovei, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Inspectoratul General pentru Migrație, Agenția Servicii Publice, Agenția Guvernare Electronică, Agenția de Investiții, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, Serviciul Fiscal de Stat, Biroul Național de Statistică, Cadastrul Bunurilor Imobile, Camera Notarială, Asociația Băncilor din Moldova, Asociația TIC, CALM.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizei juridice (scrisoare aviz nr. 04/2-5137 din 12.05.2026), iar rezultatul acesteia este reflectată în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect. Proiectul nu este pasibil de expertiza anticorupție (scrisoare aviz nr.06/2/8334 din 08.05.2026).
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de hotărâre de Guvern nu necesită aprobarea unor acte normative sau modificarea cadrului normativ.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea prevederilor proiectului nu necesită eforturi majore din partea autorităților și costuri semnificative de implementare.

Secretar de stat

Michelle ILIEV

SINTEZA

**obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Listei serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri și a Planului de acțiuni pentru digitalizarea acestora
(număr unic 302/MDED/2026)**

Nr.	Autorii obiecțiilor și propunerilor	Nr.	Obiecțiile și propunerile	Argumentarea autorului proiectului
Avizare				
1	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (Nr36/01-06/477 din 07.04.2026)	1	În Anexa nr. 2, „PLAN DE ACȚIUNI pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri” la autoritățile responsabile de acțiunea de la punctul 11 urmează a fi inclusă „I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile””. Totodată se propune excluderea Ministerului Justiției și indicarea corectă a autorității „Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru”, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 959/2023.	Se acceptă parțial Avînd în vedere prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 959/2023, în locul Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, s-a introdus I.P. Cadastrul Bunurilor Imobile. Totodată, nu se acceptă eliminarea Ministerului Justiției, întrucât, procedura înregistrării bunurilor imobile implica și serviciile notariale, iar ghidul solicitat urmează să explice ambele etape ale procesului, i.e. autentificarea notarială a actului juridic necesar și înregistrarea acestuia la Registrul bunurilor imobile.
2	Agenția de Guvernare Electronică (Nr. 3007-088 din 10.04.2026)	La proiectul Listei serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (anexa nr. 1 la proiectul hotărârii)		
		2	Sub aspect redacțional, denumirea domeniului nr. 2 se va expune în următoarea redacție: „Activități post înregistrare pentru desfășurarea afacerii”.	Se acceptă
		3	Pentru aducerea în concordanță cu terminologia utilizată în art. 1213 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, la domeniul nr. 2 coloana „Serviciu”, propunem perfecționarea redacțională a poziției a treia și expunerea acesteia în următoarea redacție: „Notificarea inițierii desfășurării activității de întreprinzător supuse procedurii de notificare oficială”.	Se acceptă parțial Art 12 ¹³ din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător invocat are un caracter general și reglementează institutul juridic al “notificării” în general. Notificarea menționată în proiect este prevăzută de Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior, care și a fost utilizată pentru terminologie. Totodată, având în vedere ultimele dezvoltări ale cadrului normativ, precum și utilizarea terminologiilor diferite inclusiv și pe Portalul

			serviciilor publice (https://evo.gov.md/acasa/servicii/desfasurar-ea-unei-afaceri/notificare-in-comert) denumirea a fost schimbată în “Notificare în comerț”
	4	În conformitate cu art. 60 alin. (5) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, „Persoana juridică poate practica anumite tipuri de activități, a căror listă este stabilită de lege, doar în baza unui permis special (licență). Dreptul persoanei juridice de a practica activitatea pentru care este necesară licență apare în momentul obținerii ei sau în momentul indicat în ea și încetează odată cu expirarea licenței dacă legea nu prevede altfel.”. Totodată, art. 10 pct. 2 alineatele unu și doi din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi stabilește că: „Întreprinderea are dreptul să practice anumite genuri de activitate, determinate de legislație, numai după ce a obținut autorizarea pentru genul respectiv de activitate conform Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător sau, în cazul activității din domeniul financiar (bancar și nebancar), conform legilor speciale care îl reglementează. Caracterul autorizat al activității de întreprinzător desfășurate de întreprindere se atestă prin deținerea actului permisiv corespunzător.”. Potrivit definiției din art. 2 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, „actul permisiv” reprezintă documentul sau înscrisul constatator prin care autoritatea emitentă constată unele fapte juridice și întrunirea condițiilor stabilite de lege, atestând investirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. Având în vedere prevederile actelor normative menționate, se propune completarea domeniului nr. 2, după serviciul „Servicii fiscale, desemnarea rolurilor”, cu un nou serviciu „Obținerea actelor permissive pentru practicarea activității de întreprinzător supuse autorizării”, având drept prestatori „Autoritățile emitente”.	Nu se acceptă Conform notei informative aferente proiectului, acesta a fost elaborat în baza Raportului privind maturitatea digitală și experiența utilizatorului pentru serviciile publice esențiale destinate mediului de afaceri, realizat la inițiativa MDED și a Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru. Raportul precizează că selecția serviciilor esențiale s-a făcut în baza principiului că acestea sunt relevante pentru majoritatea absolută a companiilor, indiferent de sector. Totodată, studiul a avut în vedere întreprinderi a căror activitate economică nu necesită licențe sau autorizații specifice, ci se încadrează în categoria activităților „obișnuite”, precum prestarea serviciilor către populație sau vânzarea cu amănuntul a unor produse.

La proiectul Planului de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (anexa nr. 2 la proiectul hotărârii) Obiecții de ordin general:		
5	Conform art. 23¹ din Legea nr. 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător și pct. 6¹ din Hotărârea Guvernului nr. 169/2021 cu privire la Registrul de stat al serviciilor publice, obligația de a asigura disponibilitatea în limba engleză în Registrul de stat al serviciilor publice a informațiilor, formularelor, instrucțiunilor, cererilor și a altor documente necesare pentru prestarea serviciilor publice pentru activitățile investiționale și antreprenoriale revine exclusiv autorităților și instituțiilor publice prestatoare. Totodată, AGE în calitate de posesor al sistemelor informaționale partajate instituite de Guvern și al Portalului guvernamental integrat EVO asigură administrarea și dezvoltarea continuă a acestora. Prin urmare, la acțiunile 2, 3, 10 - 13, se impune o delimitare clară a responsabilităților autorităților responsabile, având în vedere că atribuirea către AGE a sarcinilor privind implementarea serviciilor publice sectoriale și gestionarea conținutului acestora, inclusiv asigurarea traducerii în limba engleză a ghidurilor de utilizare ale acestora, nu corespunde mandatului său instituțional.	Se acceptă
6	Prin Hotărârea Guvernului nr. 677/2025, accesul la serviciile publice electronice prestate prin intermediul resurselor și sistemelor informaționale de stat a fost consolidat în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO, care include: portalul guvernamental al serviciilor publice, Portalul guvernamental al cetățeanului, Portalul guvernamental al unităților de drept, aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice EVO, precum și serviciile electronice dezvoltate și prestate prin intermediul platformei de dezvoltare a serviciilor electronice, alte resurse și sisteme informaționale aferente prestării serviciilor publice electronice. Astfel, prin intermediul Portalului guvernamental integrat EVO, persoanele fizice și unitățile de drept au acces simplificat la resursele și sistemele informaționale de stat prin intermediul cărora se prestează servicii publice electronice, precum și la informațiile autentice despre serviciile publice. Astfel, în tot textul proiectului de Plan, la acțiunile la care se face trimitere la	Se acceptă

			așa-numitele „ghiduri de utilizare” considerăm necesar să se indice obligația prestatorilor de servicii publice respectivă să asigure disponibilitatea pe Portalul guvernamental integrat EVO a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului de prestarea căruia sunt responsabili.	
		7	În acest context, formulăm următoarele obiecții și propuneri punctuale: Acțiunea 2: În denumirea acțiunii, textul „și a unui ghid de utilizare, inclusiv în limba engleză” considerăm necesar de substituit cu textul „și asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului, inclusiv în limba engleză”.	Se acceptă
		8	În temeiul art. 61 și 7 din Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, aprobarea prealabilă a investițiilor de importanță pentru securitatea statului este de competența Consiliului pentru Examinarea Investițiilor de Importanță pentru Securitatea Statului. Regulamentul cu privire la modul de examinare și de aprobare prealabilă a investițiilor de importanță pentru securitatea statului. Totodată, potrivit pct. 10 și 13 din Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 437/2025, lucrările de secretariat ale Consiliului sunt asigurate de către personalul angajat din cadrul I.P. Agenția Servicii Publice, care a fost împuternicită să elaboreze Regulamentul privind organizarea și funcționarea Secretariatului Consiliului, care se aprobă prin decizie a Consiliului și detaliază cadrul operațional al activității acestuia. Concomitent, s-a stabilit că Regulamentul menționat trebuie să includă cel puțin următoarele aspecte: 1) procedurile privind înregistrarea, evidența și trasabilitatea cererilor și a dosarelor; 2) modalitățile de arhivare și păstrare a documentelor, în format fizic și/sau electronic, cu respectarea cerințelor legale de păstrare și acces; 3) măsurile tehnice și organizatorice privind securitatea informațiilor;	Nu se acceptă Așa cum a indicat corect însăși Agenția de Guvernare Electronică, instituția - în calitatea sa de posesor al sistemelor informaționale partajate instituite de Guvern și al Portalului guvernamental integrat EVO - este responsabilă de administrarea și dezvoltarea continuă a acestora. Prin urmare, în momentul în care I.P. Agenția Servicii Publice va implementa serviciul electronic necesar, AGE va prelua administrarea și dezvoltarea ulterioară a acestui serviciu, ca parte integrantă a Portalului guvernamental integrat EVO.

			4) gestionarea documentelor oficiale, inclusiv circuitul documentelor către Consiliu, autorități publice sau investitori; 5) procedura de raportare internă privind activitatea Secretariatului Consiliului. În aceste circumstanțe, se consideră lipsită de temei implicarea AGE în implementarea serviciului electronic „Solicitarea aprobării prealabile a investițiilor de importanță pentru securitatea statului” și a ghidului aferent, inclusiv în limba engleză. Prin urmare, la acțiunea 2, din coloana „Autorități responsabile” poziția „I.P. Agenția de Guvernare Electronică” necesită a fi exclusă.	
		9	Acțiunea 3: În denumirea acțiunii, textul „asigurarea comunicării și a unui ghid de utilizare, inclusiv în limba engleză” considerăm necesar de substituit cu textul „și asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului, inclusiv în limba engleză”.	Se acceptă
		10	În temeiul art. 72 alin. (2) art. 73 alin. (2) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, asigurarea condițiilor juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemelor informaționale de stat, precum și nemijlocit asigurarea creării, administrării, mentenanței și dezvoltării lor constituie atribuții ale posesorului și, respectiv, ale deținătorului acestora. Astfel, prin pct.2 al Hotărârii Guvernului nr. 955/2022, I.P. Agenția Servicii Publice a fost desemnată în calitate de posesor și deținător al Sistemului informațional „Registrul de stat al unităților de drept” (în continuare – SI RSUD). SI RSUD este destinat evidenței unităților de drept prin înregistrarea de stat a acestora, în condițiile și în conformitate cu prevederile Legii nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, precum și formează resursa informațională de bază Registrul de stat al unităților de drept, care conține totalitatea sistematizată de date despre unitățile de drept înregistrate în Republica Moldova. În consecință, la acțiunea 3, din coloana „Autorități responsabile” poziția „I.P. Agenția de Guvernare Electronică” necesită a fi exclusă.	Nu se acceptă Așa cum a indicat corect însăși Agenția de Guvernare Electronică, instituția - în calitate sa de posesor al sistemelor informaționale partajate instituite de Guvern și al Portalului guvernamental integrat EVO - este responsabilă de administrarea și dezvoltarea continuă a acestora. I.P. Agenția Servicii Publice are prima responsabilitate în acest sens - conform cadrului legal invocat, iar AGE asigură suport la administrarea și dezvoltarea ulterioară a acestui serviciu, ca parte integrantă a Portalului guvernamental integrat EVO.

		11 Acțiunile 4 și 5: În conformitate cu sbp. 63.2. din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, documentele de politici publice trebuie să asigure continuitatea și sinergia intervențiilor și să evite dublările cu documentele de politici publice în proces de implementare. Analiza relevă că implementarea identificării și înregistrării la distanță a persoanelor fizice (eKYC) este deja prevăzută în documentele strategice aprobate, respectiv: 1) Planul național de dezvoltare pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 361/2024, acțiunea 201 - Digitalizarea procedurii standard de identificare și înregistrare la distanță a persoanelor fizice (eKYC); 2) Planul de acțiuni privind realizarea Programului de implementare, pentru anii 2023-2026, a Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 352/2023, acțiunea 4.1.18. - Extinderea rețelei de centre de înregistrare și implementarea posibilității de înregistrare la distanță, prin utilizarea mijloacelor electronice; 3) Programul de implementare, pe anii 2025-2027, a Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova, pentru anii 2023-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 308/2025, acțiunea 4.1.1. - Digitalizarea procedurii standard de identificare și înregistrare la distanță a persoanelor fizice (eKYC). În aceste condiții, se constată că acțiunile 4 și 5 din proiectul Planului de acțiuni dublează intervenții existente în documente strategice aprobate. Totodată, precizăm că în corelare cu documentele de politici precitate, în Planul de acțiuni al AGE pentru anul 2026, aprobat prin Decizia Consiliului instituției nr. 24 din 23.02.2026 (https://egov.md/sites/default/files/plan_de_actiuni_age_2026.pdf), a fost inclusă acțiunea nr.1.11 referitoare la dezvoltarea, până la finele anului 2026, a Versiunii 1 (MVP) a procedurii standard de identificare și înregistrare la distanță a persoanelor fizice (eKYC) ca parte componentă a Portofelului pentru identitate digitală EVO. Subsecvent, în perspectivă strategică, implementarea procedurii	Se acceptă
--	--	---	--------------------------

		standard de identificare și înregistrare la distanță (eKYC) este indisolubil legată de evoluția Portofelului EVO, dezvoltat în deplină concordanță cu noul cadru normativ european stabilit prin Regulamentul (UE) 2024/1183 (eIDAS 2.0) și standardelor Uniunii Europene. Mai mult, atingerea unui nivel de asigurare ridicat (LoA high), cerută pentru Portofelul EVO, în conformitate cu standardele eIDAS 2.0, presupune un proces riguros de audit și certificare, proces care se va realiza abia după finalizarea versiunii MVP la sfârșitul anului 2026. Având în vedere că etapele de testare și integrare tehnică sunt condiționate de finalizarea MVP-ului la sfârșitul trimestrului IV din 2026, stabilirea unui termen de execuție pentru trimestrul III al aceluiași an la acțiunile 4 și 5 nu este corelată cu ciclul de dezvoltare software și este nerealist raportat la stadiul actual de realizare. Suplimentar, AGE subliniază că posibilitatea implementării serviciului electronic de identificare la distanță a solicitantului de semnătură electronică calificată, eliberare și prelungire a validității semnăturii electronice la distanță sau a serviciului electronic de deschidere a contului bancar pentru persoane juridice la distanță, prin utilizarea metodelor de identificare și verificare a identității clienților (eKYC), atât pentru cetățenii Republicii Moldova, cât și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, necesită o actualizare a reglementărilor prudențiale și a cadrului normativ care reglementează identitatea electronică și serviciile de încredere. Validarea juridică și tehnică a acestor procese, atât pentru cetățenii naționali, cât și pentru cei ai UE, este condiționată de stabilirea unor mecanisme de verificare ce oferă un nivel de asigurare ridicat, asigurând astfel securitatea tranzacțiilor și interoperabilitatea deplină cu piața unică digitală a Uniunii Europene. În concluzie, stabilirea calendarului de implementare pentru acțiunile 4 și 5 impune coordonarea interinstituțională cu toate autoritățile și instituțiile publice responsabile. Această etapă este esențială pentru stabilirea unor termene realiste de dezvoltare și operaționalizare a serviciilor vizate, asigurând astfel o corelare deplină între obiectivele de politici publice și capacitățile tehnice de realizare.	
--	--	---	--

		12	Denumirea acțiunii 6 este necesar de revizuit în scopul aducerii în concordanță cu art. 23¹ din Legea nr. 81/2004 din Legea nr. 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, pct. 6¹ din Hotărârea Guvernului nr. 169/2021 cu privire la Registrul de stat al serviciilor publice și pct. 1 și 2 din Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design. Propunem expunerea denumirii acțiunii respective în următoarea redacție: „Asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciilor fiscale (desemnarea rolurilor, declarații electronice, e-Factura, e-Cerere, Registrul electronic al angajaților, efectuarea controlului fiscal, eliberarea certificatului privind lipsa datoriilor și altele), inclusiv în limba engleză”.	Se acceptă
		13	Subsecvent propunerii de la pct. 2 din prezentul aviz, denumirea acțiunii 7, de asemenea, necesită a fi revizuită pentru a se conforma prevederilor art. 23¹ din Legea nr. 81/2004 din Legea nr. 81/2004, pct. 6¹ din Hotărârea Guvernului nr. 169/2021 cu privire la Registrul de stat al serviciilor publice și pct. 1 și 2 din Hotărârea Guvernului nr. 677/2025. Propunem expunerea denumirii acțiunii respective în următoarea redacție: „Asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului „Notificarea inițierii desfășurării activității de întreprinzător supuse procedurii de notificare oficială”, inclusiv în limba engleză”.	Se acceptă
		14	Acțiunea 10: În denumirea acțiunii, textul „asigurarea comunicării și materialelor explicative necesare, inclusiv în limba engleză” considerăm necesar de substituit cu textul „și asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului, inclusiv în limba engleză”. Luând în considerare că, potrivit pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 955/2022, I.P. Agenția Servicii Publice exercită	Se acceptă parțial Așa cum a indicat însuși autorul avizului, Agenția de Guvernare Electronică - în calitate sa de posesor al sistemelor informaționale partajate instituite de Guvern și al Portalului guvernamental integrat EVO - este responsabilă de administrarea și dezvoltarea continuă a acestora.

			atribuții de posesor și deținător al Sistemului informațional „Registrul de stat al unităților de drept”. la acțiunea 10, din coloana „Autorități responsabile” poziția „I.P. Agenția de Guvernare Electronică” necesită a fi exclusă.	I.P. Agenția Servicii Publice are prima responsabilitate în acest sens - conform cadrului legal invocat, iar AGE asigură suport la administrarea și dezvoltarea ulterioară a acestui serviciu, ca parte integrantă a Portalului guvernamental integrat EVO.
		15	Acțiunea 11: Denumirea acțiunii de revizuit pentru aducerea în concordanță cu prevederile art. 23¹ din Legea nr. 81/2004 din Legea nr. 81/2004, pct. 6¹ din Hotărârea Guvernului nr. 169/2021 cu privire la Registrul de stat al serviciilor publice și pct. 1 și 2 din Hotărârea Guvernului nr. 677/2025. Propunem expunerea denumirii acțiunii respective în următoarea redacție: „Asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului „Înregistrarea bunurilor imobile”, inclusiv în limba engleză”.	Se acceptă
		16	În conformitate cu Regulamentul privind modul de efectuare a înscrierii în Registrul bunurilor imobile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2025, înregistrarea primară selectivă și înregistrarea curentă a bunurilor imobile în Registrul bunurilor imobile se efectuează de către registratorul din cadrul I.P. Cadastrul Bunurilor Imobile sau, după caz, la nivel teritorial – în cadrul organelor cadastrale teritoriale. În aceste condiții, la acțiunea 11, din coloana „Autorități responsabile” poziția „I.P. Agenția de Guvernare Electronică” necesită a fi exclusă.	Nu se acceptă Așa cum a indicat însuși autorul avizului, Agenția de Guvernare Electronică - în calitatea sa de posesor al sistemelor informaționale partajate instituite de Guvern și al Portalului guvernamental integrat EVO - este responsabilă de administrarea și dezvoltarea continuă a acestora. I.P. Cadastrul Bunurilor Imobile are prima responsabilitate în acest sens - conform cadrului legal invocat, iar AGE asigură suport la administrarea și dezvoltarea ulterioară a acestui serviciu, ca parte integrantă a Portalului guvernamental integrat EVO.
		17	Pentru aducerea în concordanță cu prevederile art. 23 ¹ din Legea nr. 81/2004 din Legea nr. 81/2004, pct. 6 ¹ din Hotărârea Guvernului nr. 169/2021 cu privire la Registrul de stat al serviciilor publice și pct. 1 și 2 din Hotărârea Guvernului nr. 677/2025, în denumirea acțiunii 13, textul „asigurarea comunicării și materialelor explicative necesare, inclusiv în limba engleză”	Se acceptă

			considerăm necesar de substituit cu textul „și asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului, inclusiv în limba engleză”.	
3	Ministerul Apărării (Nr. 11/554 din 06.04.2026)	Lipsa de obiecții și propuneri.		
4	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (Nr. 1.4/730/26 din 09.04.2026)	18	Domeniul serviciilor esențiale și funcționării furnizorilor de servicii este reglementat de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, Hotărârea Guvernului nr. 860/2024 cu privire la identificarea furnizorilor de servicii. Or, prin Anexa nr. 1 la Regulamentul cu privire la identificarea furnizorilor de servicii, aprobat prin Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 860/2024, a fost deja aprobată lista serviciilor esențiale, per sectoare. Astfel, potrivit art. 55 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reglementările de același nivel și având același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. Iar în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. În acest sens, se propune excluderea pct. 1 și Anexei nr.1 din proiectul hotărârii, cu operarea ulterioară, după necesitate, a modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 860/2024, pentru completarea cu servicii care nu sunt listate.	Nu se acceptă Potrivit art. 4 din Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și Hotărârii Guvernului nr. 860/2024 privind identificarea furnizorilor de servicii, lista respectivă vizează exclusiv servicii considerate critice din perspectiva securității cibernetică. Proiectul analizat are însă un domeniu complet diferit: acesta se referă la serviciile publice și private, care sunt esențiale pentru inițierea și administrarea unei afaceri. Prin urmare, aria sa de aplicare nu se suprapune cu cea a cadrului normativ privind serviciile critice din domeniul securității cibernetică.
		19	Adițional propunerii de mai sus, în vederea excluderii interpretărilor eronate și pentru a se evita ulterioarele confuzii între cadrul normativ în domeniul securității cibernetică și prevederile proiectului supus avizării, se propune excluderea cuvântului „esențial” din conținutul proiectului.	Nu se acceptă Propunerea de excludere a cuvântului „esențial” nu este justificată. Termenul „esențial” este unul comun, utilizat pe scară largă în limbajul juridic și administrativ, fără a fi rezervat exclusiv domeniului securității cibernetică. În contextul proiectului supus avizării, „servicii esențiale” desemnează acele servicii publice și private necesare inițierii și administrării unei afaceri. Această utilizare este complet distinctă de sensul atribuit termenului în legislația privind securitatea

			cibernetică, unde „serviciile esențiale” au o semnificație tehnică specifică și sunt definite prin criterii proprii. Prin urmare, simpla coincidență terminologică nu poate constitui temei pentru eliminarea cuvântului, întrucât sensul său în proiect este clar determinat de context și nu generează confuzii cu cadrul normativ din domeniul securității cibernetice.
	20	Cu referire la acțiunea nr. 4 din proiectul Planului de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (în continuare Plan). Potrivit art. 10 alin. 3) lit. d) din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, una dintre obligațiunile prestatorului de servicii de încredere calificate este: să verifice, prin mijloace corespunzătoare și în conformitate cu legislația, identitatea și, după caz, atributele specifice ale persoanei fizice sau juridice căreia i se emite sau i s-a emis un certificat calificat. Informațiile menționate sunt verificate de prestatorul de servicii de încredere calificat, fie direct, fie prin intermediul unei părți terțe, prin utilizarea altor metode de identificare recunoscute la nivel național, care oferă un nivel de asigurare echivalent, din perspectiva fiabilității, cu prezența fizică. Metodele alternative de identificare de la distanță a persoanei sunt stabilite de către Guvern. Astfel, conform pct. 2-3 din Hotărârea Guvernului nr.74/2024 cu privire la serviciul guvernamental de identificare a persoanei la distanță, Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică este desemnată în calitate de posesor și deținător al serviciului guvernamental de identificare a persoanei la distanță, cu atribuții de: asigurarea implementării, dezvoltării continuă și furnizării serviciului. De menționat că actualmente, serviciul enunțat nu este disponibil pentru integrare/utilizare. Suplimentar, conform art. 2 din Legea nr. 124/2022, semnătură electronică reprezintă date în formă electronică care sunt atașate la alte date în formă electronică sau sunt logic asociate cu alte date în formă electronică și care sunt utilizate ca metodă de autentificare.	Se acceptă parțial Punctul respectiv a fost ajustat ținând cont și de propunerile Agenției de Guvernare Electronică și vizează utilizarea serviciului electronic de identificare la distanță a solicitantului de semnătură electronică calificată, eliberare și prelungire a validității semnăturii electronice la distanță, în condițiile Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

			Astfel, eliberarea și prelungirea valabilității semnăturii electronice nu este rațională, procesul de „eliberare și prelungire” în contextul serviciilor de încredere naționale, este aplicabil cheilor și certificatelor cheilor publice aferente serviciilor de încredere. În această ordine de idei, se propune expunerea prevederilor pct. 4 din Plan, după cum urmează: <table><tr><td>4</td><td>Punerea la dispoziția prestatorilor de servicii de serviciului de identificare a persoanei la distanță</td><td>la de a de a la</td><td>I.P. „Agenția de Guvernare Electronică”</td><td>trim. IV, 2026</td><td>Serviciul de identificare la distanță funcțional</td></tr></table>					4	Punerea la dispoziția prestatorilor de servicii de serviciului de identificare a persoanei la distanță	la de a de a la	I.P. „Agenția de Guvernare Electronică”	trim. IV, 2026	Serviciul de identificare la distanță funcțional	
4	Punerea la dispoziția prestatorilor de servicii de serviciului de identificare a persoanei la distanță	la de a de a la	I.P. „Agenția de Guvernare Electronică”	trim. IV, 2026	Serviciul de identificare la distanță funcțional									
5	Agencia de Investiții (Nr. 216 din 09.04.2026)	21	Revizuirea Planului de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri, acțiunea nr. 14: Agenția de Investiții confirmă disponibilitatea de a contribui la realizarea acesteia prin asumarea comunicării pe canalele proprii de comunicare, în limita Planului de acțiuni și a bugetului aprobat pentru anul 2026. În vederea asigurării implementării eficiente a acțiunii nr. 14, solicităm completarea coloanei „Autorități responsabile” cu includerea suplimentară a următoarelor instituții: - I.P. Agenția Servicii Publice (ASP) – întrucât această instituție deține și administrează informațiile de bază privind procedurile de înregistrare, modificare și radiere a persoanelor juridice, care constituie conținutul esențial al campaniei de informare vizate. Fără implicarea ASP în calitate de furnizor de date și conținut, campania nu poate fi elaborată cu acuratețea și credibilitatea necesare pentru adresarea investitorilor străini. - Biroul Relații cu Diaspora (BRD) – întrucât relația instituțională cu diaspora moldovenească este gestionată în mod direct de această structură. Includerea BRD ca autoritate responsabilă va asigura canalizarea adecvată a mesajelor campaniei către comunitățile moldovenești din străinătate și va contribui la maximizarea impactului acesteia în rândul publicului-țintă.					Se acceptă						

6	Biroul Național de Statistică (Nr. 24/2-01/17 din 10.04.2026)	22	În denumirea acțiunii nr. 6 după cuvintele ”declarații electronice” de completat cu cuvintele ”inclusiv raportarea statistică”.	Se acceptă
		23	De exclus acțiunea nr. 8, întrucât se conține în acțiunea 6. E necesar de menționat, că BNS nu dispune de sistem propriu de raportare statistică. Astfel, în conformitate cu acțiunea 3.12 din Planul de acțiuni privind reforma de modernizare a serviciilor publice pentru anii 2017-2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 966 din 2016 a fost lansat Ghișeul (platformă) unic de raportare electronica (raportare.gov.md) pentru Serviciul Fiscal de Stat, Biroul Național de Statistică, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Casa Națională de Asigurări Sociale. Acest ghișeu este în gestiunea Centrului de Tehnologii Informaționale în Finanțe. Respectiv pe platforma unică de raportare este plasat și ghidul de utilizare a acesteia https://declaratieelectronica.fisc.md/files/Ghid%20Declaratie%20electronica2023.pdf . Reieșind din cele expuse, elaborarea ghidurilor și traducerea acestora în limba engleză ține de competența gestionarului platformei unice.	Se acceptă Lista autorităților responsabile a fost completată cu Serviciul Fiscal de Stat
7	Agenția Servicii Publice (Nr. 01/3240 din 10.04.2026)	În Anexa nr.1 - Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri:		
		24	La pct.1 (Înființarea unei afaceri), coloana „Serviciu”, rândul al 2-lea de modificat în următoarea redacție: „Oferirea suportului de tipul „One-Stop-Shop” pentru aprobarea prealabilă a investițiilor în domeniile de importanță pentru securitatea statului precum și pentru proiectele investiționale în domeniile de importanță strategică”.	Nu se acceptă Denumirea serviciului reiese din prevederile Legii 174/2021
		25	La pct.1, coloana „Prestator”, rândul al 2-lea de completat cu ”I.P. Agenția Servicii Publice”.	Se acceptă
		26	La pct.1, coloana „Serviciu”, rândul al 3-lea, denumirea serviciului „Înregistrarea de stat a persoanei juridice” de completat în final cu cuvintele „și a sucursalei acesteia”.	Se acceptă
		27	La pct. 3 (Interacțiunea zilnică și obișnuită cu autoritățile/entitățile), în denumirea serviciului cuvintele „Introducerea modificărilor în actele de constituire și datele din Registrul de stat al Unităților de Drept” de substituit cu cuvintele „Înregistrarea modificărilor în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al unităților de drept”, conform	Se acceptă

		prevederilor art.16 din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.	
	28	La pct. 5 (Lichidarea afacerii), în coloana „Serviciu” se propune substituirea cuvântului „societății” cu cuvintele „persoanei juridice” în scopul utilizării unei terminologii uniforme.	Se acceptă
	În Anexa nr.2 – Planul de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri:		
	29	La pct. 1 (Eliminarea serviciului „Adeverința pentru confirmarea statutului străinului și înlocuirea acestuia cu schimbul de date automatizat între autoritățile/entitățile solicitante) se propune de exclus Agenția Servicii Publice din lista autorităților responsabile pentru executarea acestuia, deoarece accesul la datele din Registrul de stat al populației prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect este deja realizat. Extinderea seturilor de date, după caz, se efectuează conform procedurilor stabilite prin ajustarea anexelor tehnice la contract.	Nu se acceptă Problemă practică constă în faptul că acest document, în marea majoritatea a cazurilor, este solicitat de către I.P. Agenția Servicii Publice însăși - în momentul prestării serviciului de înregistrare de stat a persoanei juridice și a sucursalei acesteia. În momentul în care documentul se va elimina, I.P. Agenția Servicii Publice va trebui să-și ajusteze procedurile interne în scopul utilizării MConnect și eliminării solicitării documentului respectiv.
	30	Totodată, este necesară corectarea erorii tehnice în denumirea adeverinței: cuvântul ”statului” de înlocuit cu ”statutului”.	Se acceptă
	31	Considerăm oportun coordonarea termenului de realizare a pct. 2 (Implementarea serviciului electronic „Solicitarea aprobării prealabile a investițiilor de importanță pentru securitatea statului și a unui ghid de utilizare, inclusiv în limba engleză) cu Agenția de Guvernare Electronică în calitate de dezvoltator al serviciilor publice electronice pe Platforma de Dezvoltare a Serviciilor Electronice.	Se acceptă
	32	Subsecvent, la pct.2 – se propune de modificat în următoarea redacție coloana „Denumire acțiune”- „Implementarea serviciului electronic „One-Stop Shop” pentru solicitarea aprobării prealabile a investițiilor în domeniile de importanță pentru securitatea statului, precum și pentru proiectele investiționale în domeniile de importanță strategică și elaborarea unui ghid de utilizare, inclusiv în limba engleză”.	Nu se acceptă Denumirea serviciului reiese din prevederile Legii 174/2021

		33	La pct. 2 se propune de modificat coloana „Termen” în următoarea redacție: din „trim. III, 2026 în „trim. IV, 2026”.	Se acceptă
		34	La pct. 3 – (Implementarea serviciului electronic „Înregistrarea de stat a persoanelor juridice”, asigurarea comunicării și a unui ghid de utilizare, inclusiv în limba engleză), indicatorul urmează să fie revizuit de principiu, deoarece potrivit prevederilor art. 19 alin. (3) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, registrul se ține în limba română. Totodată, în temeiul art. 8 alin. (1) din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, documentele pentru înregistrarea de stat se perfectează în limba română. Este de menționat că, potrivit Directivei (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, obligația de plasare a informației cu acces public în limba engleză se limitează doar la publicarea informației privind procedura înregistrării de stat și punerea la dispoziție a formularelor-tip necesare în acest sens, care au doar scop de informare. Totodată, din motivele expuse supra urmează să fie revizuiți și indicatorii specificați la pct. 10 și pct. 13 din Plan.	Se acceptă Urmare propunerilor Agenției de Guvernare Electronică, proiectul a fost ajustat pentru a se asigura accesul investitorilor la informații în limba engleză, fără a pereclita procesul de înregistrare propriu zis.
		35	La pct. 8 – (Simplificarea accesului la serviciile de depunere a rapoartelor statistice și elaborarea/publicarea unui ghid explicativ privind procedura și procesul întocmirii și prezentării rapoartelor statistice de către companii, inclusiv în limba engleză), I.P. „Agenția Servicii Publice” urmează să fie exclusă din lista autorităților responsabile, deoarece serviciile de depunere a rapoartelor statistice excedează atribuțiile sale funcționale. Menționăm că schimbul de date cu Biroul Național de Statistică este realizat prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect.	Se acceptă
		36	Ținând cont de prevederile art. 16 din Legea nr.220/2007, la pct. 10 (Implementarea serviciului electronic „Modificări în actele de constituire a unităților de drept”, asigurarea comunicării și materialelor explicative necesare, inclusiv în limba engleză) în denumirea acțiunii, cuvintele „Modificări în actele de constituire a unităților de drept” urmează să fie substituite cu cuvintele	Se acceptă

		„Înregistrarea modificărilor în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al unităților de drept”. Totodată, pct. 10 necesită o clarificare a conținutului, deoarece organul înregistrării de stat nu introduce modificări în actele de constituire. Conform alin. (2) art. 178 din Codul civil, contractul de constituire a persoanei juridice se încheie, iar statutul se aprobă de către fondatorii (membrii) acesteia. Persoana juridică constituită de un singur fondator activează în baza statutului aprobat de acesta. Sistemul nou Registrul de stat al unităților de drept permite indicarea în cereri a parametrului privind modificarea actelor de constituire, precum și modificări în datele unităților de drept, inclusiv ale celor care se regăsesc în actele de constituire.	
	37	Propunem divizarea punctelor 3, 10 și 13 în două subpuncte, cu stabilirea termenului separat de elaborare a ghidurilor de utilizare a serviciilor electronice, inclusiv în limba engleză – trimestrul IV, 2026. Totodată, nu este clară formularea din indicator ”... datele publice sunt accesibile online pe o resursă securizată și credibilă, inclusiv în limba engleză”. În art. 19 alin. (3) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre este stipulat că registrul se ține în limba română, respectiv datele din registre pot fi furnizate în limba de ținere a registrului.	Se acceptă parțial Urmare propunerilor Agenției de Guvernare Electronică, proiectul a fost ajustat pentru a se asigura accesul investitorilor la informații în limba engleză.
	38	Referitor la pct. 12 – (Eliminarea serviciului „Extrasul din Registrul de Stat al Unităților de Drept și înlocuirea acestuia cu schimbul de date automatizat între autoritățile/entitățile solicitante), comunicăm că schimbul de date automatizat între autoritățile/entitățile în Republica Moldova este realizat prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, iar interconectarea cu țările din Uniunea Europeană urmează să fie asigurată prin sistemul BRIS, odată cu aderarea țării la UE. Pentru statele din afara Uniunii Europene, în absența unor mecanisme automate de recunoaștere digitală, extrasul din Registrul de stat al unităților de drept rămâne documentul oficial fundamental de identificare și probă a existenței legale a unei persoane juridice în circuitul internațional. Prin urmare, propunem excluderea pct.12 din Proiect, deoarece în condițiile actuale contravine prevederilor Legii nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a	Se acceptă parțial Se prelungește perioada de implementare până în trim.IV 2026 iar alte aspecte urmează a fi coordonate în consultări cu autorul avizului. Din perspectiva autorului, extrasul datelor în regim automatizat prin resursele tehnologice disponibile (MConnect, MPass, MNotificare, etc.) - ca document electronic, este echivalent cu prezentarea certificatului fizic. Totodată, excepțiile necesare pentru entitățile ce nu au acces la aceste date prin platforma de interoperabilitate, vor fi propuse prin Pachetele de reglementare/digitalizare inițiate de MDLED/ConsEcon.

			întreprinzătorilor individuali, care reglementează modul de furnizare a informației din Registrul de Stat al Unităților de Drept. Totodată, se menționează, că în vederea evitării creării unor eventuale incomodități mediului de afaceri, serviciul respectiv va putea fi exclus doar după confirmarea faptului că toate instituțiile care solicită acest extras, inclusiv și cele din afara țării, dispun de posibilitatea accesării datelor prin intermediul sistemelor informaționale.	
8	Congresul Autorităților Locale din Moldova (Nr. 111 din 03.04.2026)	39	În Anexa nr. 1 (poz. nr. 2 din tabel): sintagma „Administrația autorităților publice locale” necesită a se substitui cu sintagma cu următorul cuprins: „Autoritățile administrației publice locale”, care constituie terminologia legală corectă (Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală), totodată, în condițiile în care nu există o „administrație a autorităților”, așa cum prevede redacția actuală a proiectului.	Se acceptă
9	Ministerul Afacerilor Externe (Nr. DI/3/041-4113 din 09.04.2026)	Lipsa de obiecții și propuneri.		
10	Ministerul Afacerilor Interne (Nr. 30/1456 din 14.04.2026)	40	În conformitate cu art. 5 alin. (5) lit. b), d) și g) din Legea nr. 133/2011, asemenea prelucrări pot fi efectuate fără consimțământul persoanei vizate, în măsura în care acestea sunt necesare pentru îndeplinirea unei obligații legale sau pentru executarea unei sarcini de interes public, inclusiv în condițiile schimbului de date prin platforme de interoperabilitate. Având în vedere cele expuse, se propune completarea proiectului cu o normă generală privind protecția datelor cu caracter personal, cu următorul cuprins: „Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul serviciilor prevăzute de prezenta hotărâre se realizează în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal.”. Totodată, se reține că anumite măsuri prevăzute de proiect (ex. identificarea la distanță, schimbul automatizat de date între sisteme informaționale) pot implica riscuri sporite pentru drepturile și libertățile persoanelor, motiv pentru care, după caz, proiectul	Se acceptă de principiu Totuși, nu se considera necesara introducerea unei noi norme în proiect, deoarece aprobarea listei de servicii esențiale și a Planului de acțiuni nu se referă la partea operațională a acestor servicii, aspectele legate de prelucrarea DCP în cadrul acelor sisteme fiind reglementate prin norme speciale, după cum a observat și autorul avizului în propunerea următoare.

			urmează a fi avizat și de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.	
		41	De asemenea, la pct.4.1.1 din Nota de fundamentare, textul „Nu se aplică” va fi substituit cu textul „Prezentul proiect implică prelucrarea datelor cu caracter personal în contextul prestării serviciilor publice digitalizate, inclusiv prin utilizarea mecanismelor de interoperabilitate și schimb de date între autorități, precum și prin accesarea registrelor de stat și utilizarea metodelor de identificare la distanță. Proiectul nu instituie scopuri noi de prelucrare, ci reglementează organizarea și digitalizarea serviciilor publice existente, prelucrarea datelor urmând a fi efectuată în limitele competențelor legale ale autorităților implicate.”.	Se acceptă
11	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Nr. 23-02/1064 din 14.04.2026)	Lipsa de obiecții și propuneri.		
12	Ministerul Culturii (Nr. 05/1-09/1133 din 10.04.2026)	Lipsa de obiecții și propuneri.		
13	Ministerul Muncii și Protecției Sociale (Nr. 22/2018 din 10.04.2026)	Lipsa de obiecții și propuneri.		
14	Ministerul Sănătății (Nr. 09/1268 din 09.04.2026)	Lipsa de obiecții și propuneri.		
15	Serviciul de Informații și Securitate (Nr. IE/3752 din 10.04.2026)	42	La Anexa nr. 2 „Planul de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri”, propunem excluderea Serviciului de Informații și Securitate din lista autorităților responsabile pentru realizarea acțiunii nr. 4 cu privire la implementarea serviciului electronic de identificare la distanță a solicitantului de semnătură electronică calificată, eliberarea și prelungire a validității semnăturii electronice la distanță.	Se acceptă

			Propunerea este fundamentată pe prevederile art. 35 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, care stabilesc în mod expres rolul Serviciului de Informații și Securitate în calitate de organ de supraveghere în domeniul serviciilor de încredere. Astfel, Serviciul exercită atribuțiile de supraveghere în domeniul serviciilor de încredere și nu are competență de implementare sau de furnizare a serviciilor electronice. În acest context, includerea Serviciului în calitate de autoritate responsabilă pentru implementarea acțiunii nr. 4 depășește competențele stabilite prin Legea nr. 124/2022.	
16	Ministerul Justiției (Nr. 04/2-4097 din 14.04.2026)	43	Sub aspect conceptual, remarcăm că, art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, invocat de către autor în calitate de temei legal, prevede că, în realizarea funcțiilor sale, Guvernul aprobă documente de politici și acte normative. În conformitate cu art. 24 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, documentele de politici, fără a fi acte normative, sunt instrumente de decizie care abordează problemele existente într-un anumit domeniu, care definesc căile de soluționare a problemelor respective și descriu impactul așteptat asupra statului și societății. Tipurile și structura documentelor de politici, precum și modul de elaborare, aprobare, monitorizare a implementării și de evaluare a acestora se stabilesc de către Guvern. Documentele de politici se aprobă prin hotărâre de Guvern. În cazul în care implementarea acestor politici presupune implicarea unor autorități administrative care nu se află în subordinea Guvernului, documentele de politici sunt aprobate de către Parlament. Astfel, în conformitate cu pct. 10 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, documentele de politici publice sunt de două tipuri – strategia și programul. Strategia este un document de politici publice care prezintă viziunea și descrie politicile publice ale autorității publice pe termen lung (6-10 ani) în domeniile de activitate ale Guvernului enumerate la pct. 13 din Regulamentul enunțat, pe când, în conformitate cu pct. 16 și 17 din același Regulament, programul este un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), elaborat pentru implementarea strategiilor,	Se acceptă Proiectul propus este elaborat întru realizarea măsurii specifice nr.2 ”Dezvoltarea și promovarea serviciilor publice digitale esențiale pentru companii”, obiectivul general nr. 3. ”Crearea unei economii digitale inovatoare și reziliente” din Strategia de Transformare Digitală 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.308/2025. Pentru BNM și SIS, proiectul nu prevede măsuri imperative, acestea figurând în proiect doar ca autorități de supraveghere, iar crearea condițiilor pentru deschiderea conturilor la distanță și obținerea/prelungirea validității semnăturii digitale revine AGE și STISC, respectiv.

			care detaliază și concretizează politicile ce urmează a fi realizate în domeniile acoperite de strategii, acesta fiind constituit din partea descriptivă și partea operațională (planul de acțiuni). În concluzie, proiectul de act normativ prezentat spre examinare, prin care se propune aprobarea unei liste de servicii și a planului de acțiuni pentru digitalizarea acestor servicii, nu poate fi considerat un document de politici în sensul prevederilor enunțate. Mai mult decât atât, autorul nu a luat în considerare faptul că, în cazul în care implementarea politicilor presupune implicarea unor autorități administrative care nu se află în subordinea Guvernului, documentele de politici sunt aprobate de către Parlament (se referă la Banca Națională a Moldovei, Serviciul de Informații și Securitate, autoritățile administrației publice locale).	
		44	În același timp, argumentele autorului expuse în nota de fundamentare nu sunt suficiente pentru determinarea listei serviciilor esențiale, în special nefiind clar în baza căror criterii au fost stabilite ca fiind esențiale astfel de servicii. Spre exemplu, serviciile de emitere a actelor permissive pentru practicarea activității de întreprinzător, care sunt cele mai esențiale în vederea desfășurării activității de întreprinzător, nu au fost vizate prin proiect. În schimb alte servicii (spre exemplu, înregistrarea drepturilor specifice de AGEPI), care nu sunt obligatorii pentru desfășurarea activității de întreprinzător, au fost incluse în Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (a se vedea pct. 4 al anexei nr. 1 la proiectul hotărârii). De asemenea, cu referire la pct. 4 al anexei nr. 1 la proiectul hotărârii, notarii au fost indicați ca prestatori ai serviciului „Înregistrarea bunurilor imobile”. Se va reține că, potrivit art. 301 alin. (1) din Legea nr. 1543/1998 cadastrului bunurilor imobile „după autentificarea contractului translativ de proprietate sau a contractului de ipotecă ori după eliberarea certificatului notarial referitor la un drept susceptibil de înregistrare în registrul bunurilor imobile, notarul, prin intermediul unui serviciu electronic, solicită obligatoriu organului cadastral teritorial, în numele titularului dreptului, înregistrarea acestuia prin depunerea unei cereri de înregistrare a dreptului în formă electronică”. În acest context, atragem atenția asupra faptului că notarii, începând cu anul 2025	Nu se acceptă Autorul a argumentat că Lista a fost generată, conform metodologiei europene de apreciere a ciclului de viață a companiei (înființare, interacțiune cu autoritățile cheie și lichidare a afacerii), fără particularități sectoriale (autorizații sau licențe pentru anumite genuri de activitate, etc.). Totodată, aceasta vizează inclusiv aspecte patrimoniale din activitatea companiilor (RBI, AGEPI). Conform notei informative aferente proiectului, lista a fost elaborat în baza Raportului privind maturitatea digitală și experiența utilizatorului pentru serviciile publice esențiale destinate mediului de afaceri, realizat la inițiativa MDED și a Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru. Raportul precizează că selecția serviciilor esențiale s-a făcut în baza principiului că acestea sunt relevante pentru majoritatea absolută a companiilor, indiferent de sector. Totodată, studiul a avut în vedere întreprinderi a căror activitate economică nu necesită neapărat licențe sau autorizații

		utilizează platforma de dezvoltare a serviciilor electronice (PDSE), pentru a transmite în numele clienților cererile de înregistrare a drepturilor reale, conform procedurii de operaționalizare a serviciului, aplicând prevederile legale pe segmentul menționat	specifice, ci se încadrează în categoria activităților „obișnuite”, precum prestarea serviciilor către populație sau vânzarea cu amănuntul a unor produse. Selectarea serviciilor a fost efectuată în urma unei metodologii, explicate la Capitolul II, punctul 1 din Raport (https://consecon.gov.md/2026/03/06/raport-privind-evaluarea-transpunerii-regulamentului-uniunii-europene-privind-serviciile-digitale-dsa-2/) Totodată, referitor la obiecția la pct. 4 al anexei nr. 1 din proiectul hotărârii, în Raport la Capitolul III, Secțiunea 4, punctul (b) se conține analiza proceduri de „Înregistrare a bunurilor imobile”, unde notarilor li se atribuie un rol distinct. Însuși procedura de autentificare a actului translativ de proprietate (înainte ca acesta să fie expediat de notarul către registrul bunurilor imobile) nu este digitală, fapt care înseamnă că înregistrarea dreptului de proprietate asupra unui bun imobil nu este și nu poate fi considerată că efectuată în formatul digital fără implicarea notarului.
	45	Totodată, atestăm că majoritatea serviciilor puse în sarcina Ministerului Justiției vizează activitatea notarială, care este reglementată prin legile speciale. Prin urmare, Ministerul Justiției nu poate fi indicat la rubrica prestator de servicii (a se vedea pct. 3 din anexa nr. 1 la proiectul hotărârii).	Se acceptă
	46	Complementar, observăm că pe întreg conținut al proiectului întâlnim astfel de noțiuni cum ar fi „notari publici”, „notarizare”, care nu se regăsesc în legislația conexă activității notariale. La fel, la pct. 2.2 din Nota de fundamentare, la capitolul „Cadrul normativ aplicabil proiectului examinat”, autorul proiectului incorect indică denumirea actului normativ aplicabil activității notariale (denumirea preluată din proiect „Legea nr. 246/2018 privind	Se acceptă

			autentificarea actelor”), denumirea incorectă generând confuzii. În context, menționăm că, Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială stabilește principiile procedurii notariale, competența notarului, procedura de întocmire a actelor notariale și de îndeplinire a acțiunilor notariale, cerințele înaintate față de acestea.	
		47	Cu referire la pct. 9 din Planul de acțiuni (anexa nr. 2 la proiectul hotărârii), care prevede ca acțiune „Asigurarea prestării serviciilor notariale prin intermediul sistemului informațional e-Notariat în condițiile Legii 126/2023 privind dezvoltarea afacerilor la distanță”, remarcăm că sarcina respectivă a Ministerului Justiției este stabilită deja prin art. X din Legea nr. 126/2023 pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea afacerilor la distanță în Republica Moldova). Totodată, atragem atenția asupra faptului că, potrivit dispozițiilor tranzitorii prevăzute la art. X alin. (6) din Legea nr. 126/2023, „categoriile de acte notariale electronice, inclusiv actele notariale întocmite prin comunicare la distanță, se vor realiza și implementa gradual, în măsura în care notarul poate face uz de soluții și/sau sisteme informaționale necesare”. Astfel, respectivele prevederi vor putea fi asigurate treptat, pe măsură ce notarul va identifica soluții și își va crea condiții de implementare a sistemului informațional util, care să corespundă exigențelor stabilite. Suplimentar, menționăm că prin această lege au fost operate un șir de modificări și la Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, în special cu referire la actul notarial electronic și actul notarial întocmit prin comunicare la distanță. Potrivit art. 5 ¹ alin. (1) din Legea nr. 246/2018 (în vigoare din 23.06.2026) „Actul notarial electronic se întocmește cu respectarea condițiilor de procedură stabilite de prezenta lege, de Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere și de Regulamentul cu privire la cerințele și modalitățile de întocmire a actelor notariale la distanță/electronic, aprobat prin ordinul ministrului justiției după consultarea Camerei Notariale”. Menționăm că, un astfel de Regulament este la etapa elaborării.	Se acceptă
		48	În altă ordine de idei, Ministerul Justiției urmează a fi exclus de la pct. 11 din Planul de acțiuni, care prevede „Elaborarea și publicarea unui ghid explicativ privind serviciul electronic “Înregistrarea bunurilor imobile”, inclusiv în limbă engleză”,	Se acceptă

			întrucât acțiunea respectivă nu vizează domeniile de competență ale acestuia, stabilite conform Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017.	
		49	Cu titlu de remarcă generală, acțiunile/serviciile stabilite pentru mai multe autorități în ambele anexe la hotărâre nu corespund competențelor funcționale ale acestora și urmează a fi revizuite prin prisma legislației relevante domeniilor vizate. În lumina celor evocate, urmează a fi revăzut atât temeiul legal al proiectului, cât și integral conținutul acestuia.	Se acceptă Competențele funcționale ale autorităților vizate au fost verificate, proiectul a fost ajustat corespunzător, ținând cont de avizele prezentate.
17	Ministerul Educației și Cercetării (Nr. 11/87/26 din 09.04.2026)	50	Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri nu acoperă în totalitate astfel de procese importante pentru mediul de afaceri, precum obținerea actelor permissive și interacțiunea cu organele de control. În acest sens, poate fi examinată posibilitatea includerii treptate a acestora în etapele ulterioare ale implementării inițiativei de digitalizare a serviciilor publice pentru mediul de afaceri.	Nu se acceptă Conform notei informative aferente proiectului, acesta a fost elaborat în baza Raportului privind maturitatea digitală și experiența utilizatorului pentru serviciile publice esențiale destinate mediului de afaceri, realizat la inițiativa MDED și a Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru. Raportul precizează că selecția serviciilor esențiale s-a făcut în baza principiului că acestea sunt relevante pentru majoritatea absolută a companiilor, indiferent de sector. Totodată, studiul a avut în vedere întreprinderi a căror activitate economică nu necesită neapărat licențe sau autorizații specifice, ci se încadrează în categoria activităților „obișnuite”, precum prestarea serviciilor către populație sau vânzarea cu amănuntul a unor produse. Selectarea serviciilor a fost efectuată în urma unei metodologii, explicate la Capitolul II, punctul 1 din Raport (https://consecon.gov.md/2026/03/06/raport-privind-evaluarea-transpunerii-regulamentului-uniunii-europene-privind-serviciile-digitale-dsa-2/)

		51 Planul de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri, în ansamblu, corespunde obiectivelor declarate de digitalizare și îmbunătățire a experienței utilizatorului (UX). Totuși, s-a constatat că nu pentru toate serviciile incluse în listă sunt prevăzute măsuri distincte. De asemenea, atrage atenția nivelul diferit de detaliere a măsurilor prevăzute în Planul de acțiuni: pentru unele servicii este prevăzută implementarea unor servicii electronice complete (e-Notariat), în timp ce pentru altele sunt prevăzute, în principal, măsuri cu caracter informațional (elaborarea și publicarea ghidurilor, traducerea materialelor). Această neuniformitate a măsurilor prevăzute poate fi parțial determinată de termenele limitate de realizare și de necesitatea concentrării asupra măsurilor care asigură un efect practic rapid. În anumite cazuri se constată o necorelare între lista serviciilor aprobată și Planul de acțiuni. Astfel, Planul include măsuri aferente unor servicii care nu sunt evidențiate separat în Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (de exemplu, eliminarea „Extrasului din Registrul de Stat al Unităților de Drept”), în timp ce pentru unele servicii incluse în listă (în special, „Înregistrarea obiectelor de proprietate intelectuală (OPI)” sau „Servicii bancare”) nu sunt prevăzute măsuri distincte sau acestea sunt reflectate doar parțial. În acest sens, se consideră oportună asigurarea unei corelări mai clare între Lista serviciilor și Planul de acțiuni, inclusiv prin reflectarea măsurilor pentru toate serviciile incluse în listă. De asemenea, Planul de acțiuni nu realizează o delimitare clară între serviciile deja parțial digitalizate și cele care necesită implementarea unor soluții electronice noi, ceea ce ar putea contribui la sporirea transparenței și coerenței procesului de implementare. Indicatorii de realizare a măsurilor din Planul de acțiuni au, în mare parte, un caracter descriptiv și nu permit în toate cazurile evaluarea cantitativă a rezultatelor obținute. Având în vedere perioada de timp restrânsă pentru implementarea măsurilor prevăzute (aproximativ 9 luni), se consideră oportună precizarea denumirii Hotărârii Guvernului prin indicarea perioadei de implementare, ținând cont de faptul că măsurile prevăzute au un caracter limitat în timp (în special până la	Se acceptă parțial Propunerea privind prevederea unui mecanism de revizuire periodică și actualizare a Listei serviciilor și a Planului de acțiuni este foarte valoroasă, și p.3 din partea dispozitivă a Hotărârii de Guvern a fost revăzută în acest scop. De asemenea, au fost efectuate mai multe ajustări la anexe care răspund celor expuse în aviz. Totodată, ca răspuns la obiecțiile de ordinul neuniformității și profunzimii intervențiilor pe diferite servicii din Listă, autorii remarcă faptul că nivelul de intervenție rezultă din rezultatele studiului menționat mai sus și în care a fost evaluat gradul de maturitate și necesitatea intervențiilor în privința serviciilor esențiale, dar și universale pentru majoritatea companiilor din RM, fără a se focusa pe cazuri specifice, activități de nișă sau ce necesită anumite tipuri de licențe.
--	--	---	---

			sfârșitul anului 2026). Aceasta ar permite sporirea clarității documentului și o mai bună înțelegere a termenelor de realizare a măsurilor prevăzute. De asemenea, în acest context, se recomandă prevederea unui mecanism de revizuire periodică și actualizare a Listei serviciilor și a Planului de acțiuni.	
18	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova (Nr. 04 –1966 din 15.04.2025)	Lipsa de obiecții și propuneri		
		52	Totodată, cu titlu de recomandare se va revizui termenul indicat la acțiunea nr. 4 din Planul de acțiuni, Anexa nr. 2.	Se acceptă
19	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (Nr. 01/2-30-665 din 15 aprilie 2026)	53	În Anexa nr. 2 la proiect, acțiunea nr. 5 prevede implementarea serviciului electronic de deschidere a contului bancar pentru persoane juridice la distanță, prin utilizarea metodelor de identificare și verificare a identității clienților, în condițiile Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, fiind indicate drept autorități responsabile Agenția de Guvernare Electronică, Banca Națională a Moldovei, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și prestatorii serviciilor de plată. Prin urmare, analiza coroborată a proiectului și notei de fundamentare relevă că includerea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cadrul acțiunii nr. 5 este determinată de relevanța domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului în contextul aplicării mecanismelor de identificare și verificare a identității clienților la distanță, în special în cadrul proceselor de tip eKYC. Cu toate acestea, analiza structurii Planului de acțiuni relevă că, pentru celelalte acțiuni prevăzute în Anexa nr. 2 la proiect, există o corelare între autoritățile desemnate pentru implementare, conținutul măsurilor și indicatorii de realizare stabiliți, aceștia reflectând rezultate concrete și măsurabile corespunzătoare rolului fiecărei instituții implicate. În cazul acțiunii nr. 5, indicatorul de realizare este formulat în termeni generali, fiind orientat exclusiv spre implementarea serviciului electronic de deschidere a contului bancar la distanță, fără a reflecta contribuția	Se acceptă

			distinctă a fiecărei autorități desemnate. Totodată este de precizat că conținutul acțiunii nu permite identificarea unei măsuri concrete sau unui rezultat specific care ar reveni Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, nefiind stabilite acțiuni distincte, livrabile sau rezultate măsurabile aferente acestuia pentru a permite determinarea rolului concret și contribuției acestuia în procesul de implementare. De asemenea, Nota de fundamentare nu delimitează distinct rolul instituțional al autorităților implicate în acțiunea nr. 5 și nu justifică în mod expres includerea Serviciului prin raportare la rezultatele urmărite și indicatorii de realizare stabiliți. În raport cu cele expuse, intervine necesitatea ajustării acțiunii nr. 5 din Anexa nr.2 și Notei de fundamentare aferente, în vederea asigurării unei corelări între autoritățile desemnate pentru implementare, conținutul măsurii și indicatorii de realizare, astfel încât rolul fiecărei instituții/autorități implicate să fie determinat în mod explicit.	
20	Ministerul Mediului (Nr. 02-07/1206 din 14.04.2026)		Lipsa obiecțiilor și propunerilor	
21	Ministerul Energiei (Nr. 05-957 din 16.04. 2026)		Lipsă de propuneri și obiecții	
22	Asociația pentru Dezvoltarea Comunicațiilor Electronice și Tehnologiilor Inovaționale (ACETI)	54	Susținerea fermă. Proiectul propus integrează o serie de elemente strategice cu impact major. Un aspect esențial este abordarea integrată a digitalizării ciclului de viață al afacerii, prin prioritizarea serviciilor esențiale pentru antreprenori, asigurând continuitatea digitală necesară într-o economie modernă. De asemenea, apreciem dezvoltarea infrastructurii digitale avansate, inclusiv eKYC, e-Notariat și Registrul de Stat al Unităților de Drept (RSUD), care contribuie la realizarea conceptului de „Contactless Business in Moldova”. Totodată, principiul „Once-Only” reprezintă un progres semnificativ în reducerea birocrăției și eficientizarea interacțiunii dintre mediul de afaceri și stat. În plus, orientarea către internaționalizare, inclusiv prin utilizarea limbii engleze în servicii și documentație, este o măsură importantă pentru atragerea investițiilor și creșterea competitivității.	Se acceptă

		55 Pentru a asigura implementarea eficientă și sustenabilă a acestui demers, considerăm necesară consolidarea următoarelor componente, inclusiv prin integrarea unor constatări critice relevante: 1. Securitatea cibernetică și dependențele tehnologice Digitalizarea extinsă implică riscuri sporite de securitate, dar și dependențe de infrastructuri critice (eKYC, e-Notariat, RSUD). Orice întârziere în implementarea acestor sisteme „umbrelă” poate afecta întregul ecosistem de servicii digitale. În acest sens, recomandăm: integrarea standardelor de securitate cibernetică încă din faza de proiectare; auditori periodice de securitate; planuri de continuitate și gestionare a riscurilor asociate dependențelor tehnologice. 2. Dezvoltarea competențelor digitale și reducerea decalajelor de adopție Deși inițiativa este ambițioasă, există un decalaj semnificativ între IMM-uri și companiile mari în ceea ce privește adopția digitală. În lipsa unor măsuri dedicate, există riscul ca beneficiile digitalizării să fie concentrate în rândul actorilor deja maturi digital. Este necesară: dezvoltarea competențelor digitale ale funcționarilor publici; implementarea programelor de upskilling și reskilling pentru angajații din IMM-uri; programe de alfabetizare digitală pentru antreprenori; suport operațional prin structuri precum European Digital Innovation Hub. 3. Capacități instituționale și reziliență organizațională Nota de fundamentare indică faptul că există provocări legate de actualizarea ciclică a serviciilor digitale, precum și o anumită inerție instituțională. În plus, orizontul de implementare de aproximativ 9 luni pentru anul 2026 este extrem de ambițios și poate pune presiune pe: calitatea soluțiilor tehnice; testarea experienței utilizatorilor (UX); capacitatea instituțională de implementare.	Se acceptă parțial Propunerea privind prevederea unui mecanism de revizuire periodică și actualizare a Listei serviciilor și a Planului de acțiuni este foarte valoroasă, și p.3 din partea dispozitivă a Hotărârii de Guvern a fost revăzută în acest scop. De asemenea, au fost efectuate mai multe ajustări la anexe care răspund celor expuse în aviz. Totodată, ca răspuns la o serie de propuneri privind securitatea cibernetică, incluziunea digitală și instruire, se consideră că acestea nu țin de obiectul enunțat pentru setul dat de intervenții punctate în scopul de a asigura accesul în format digital la serviciile esențiale pentru antreprenorii din țară și de peste hotare.
--	--	--	---

			Recomandăm: instituirea unor mecanisme clare de actualizare periodică a serviciilor; dezvoltarea capacităților instituționale prin formare continuă; implicarea partenerilor externi pentru suport tehnic și operațional. 4. Interoperabilitate și coerență sistemică Deși documentul promovează interoperabilitatea, persistă lacune în anumite sectoare, unde procesele rămân parțial sau total offline (ex. notarial, cadastral), iar solicitarea documentelor fizice continuă. Este necesară: consolidarea cadrului normativ pentru schimbul automat de date; eliminarea solicitărilor redundante de documente; accelerarea integrării sistemelor existente. 5. Extinderea impactului și evitarea fragmentării Abordarea de prioritizare a unui număr limitat de servicii este pragmatică, însă poate genera un focus limitat, lăsând în afara digitalizării alte servicii relevante pentru mediul de afaceri. Totodată, există un risc de execuție la nivel local, unde capacitățile digitale ale autorităților publice locale pot varia semnificativ. Recomandăm: extinderea treptată a listei de servicii digitalizate; consolidarea capacităților la nivel local; asigurarea unei implementări uniforme la nivel național. 6. Implicarea sectorului privat și rolul ACETI Considerăm esențială implicarea activă a sectorului privat în co-crearea soluțiilor digitale. Companiile IT pot contribui la creșterea calității, relevanței și sustenabilității acestora. ACETI, în calitate de cluster IT, împreună cu EDIH Digital Innovation Hub of Moldova, își exprimă disponibilitatea de a contribui activ prin: expertiză tehnică în dezvoltarea și testarea soluțiilor; suport în securitate cibernetică și interoperabilitate; programe de instruire și suport pentru beneficiari;	
--	--	--	--	--

			facilitarea dialogului între sectorul public și privat. Concluzii Considerăm că acest proiect reprezintă un instrument strategic major pentru accelerarea transformării digitale a economiei Republicii Moldova. În același timp, principala provocare rezidă în ambiția implementării unor reforme complexe într-un interval de timp foarte scurt, într-un context instituțional care necesită consolidare. Prin urmare, este esențial ca implementarea să fie însoțită de: măsuri solide de securitate cibernetică, investiții în competențe digitale, implicarea sectorului privat, și mecanisme clare de coordonare și actualizare continuă.	
23	Banca Națională a Moldovei (Nr. 31-002/55/2041 din 24.04.2026)	56	În privința serviciului „Deschiderea contului bancar la distanță (onboarding-ul digital)” din Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri, din Anexa nr.1 și acțiunii nr.5 din Planul de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri din Anexa nr.2 la proiectul de hotărâre, menționăm următoarele. Deschiderea contului bancar la distanță pentru persoane juridice nu este comparabilă, ca proces, cu celelalte servicii digitale incluse în Planul de acțiuni (traducerea formularelor în engleză, publicarea ghidurilor, accesul la registre). Onboarding-ul digital al persoanelor juridice presupune un proces de due diligence prevăzut de Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care include cel puțin: identificarea și verificarea identității beneficiarilor efectivi de-a lungul întregului lanț de proprietate, evaluarea grupului de entități asociate și a expunerii totale a acestora, detectarea structurilor de proprietate adoptate cu scopul deliberat de a eluda măsurile de prevenire a spălării banilor (societăți interpuse, fragmentarea operațiunilor între entități aparent independente), precum și evaluarea riscului de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Extinderea acestui proces la cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene adaugă un nivel suplimentar de complexitate: verificarea transfrontalieră a identității, accesul la registrele comerciale din alte jurisdicții,	Se acceptă parțial Conform notei informative aferente proiectului, acesta a fost elaborat în baza Raportului privind maturitatea digitală și experiența utilizatorului pentru serviciile publice esențiale destinate mediului de afaceri, realizat la inițiativa MDED și a Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru. În Notă se precizează că selecția serviciilor esențiale s-a făcut în baza principiului că acestea sunt relevante pentru majoritatea absolută a companiilor, indiferent de sector. Totodată, studiul a avut în vedere întreprinderi a căror activitate economică nu necesită neapărat licențe sau autorizații specifice, ci se încadrează în categoria activităților „obișnuite”, precum prestarea serviciilor către populație sau vânzarea cu amănuntul a unor produse. Selectarea serviciilor a fost efectuată în urma unei metodologii, explicate la Capitolul II, punctul 1 din Raport (https://consecon.gov.md/2026/03/06/raport-

		evaluarea structurilor juridice străine și conformitatea cu cerințele de recunoaștere a identității electronice. Procesul eKYC (electronic Know Your Customer) este un proces de due diligence implementat individual de fiecare entitate raportoare (bancă, prestator de servicii de plată) în conformitate cu propria evaluare a riscurilor, cu politicile sale interne și cu cadrul de reglementare emis de BNM. Procesul eKYC nu poate fi un serviciu electronic centralizat, dat fiind faptul că fiecare entitate raportoare poartă răspundere individuală pentru conformitatea cu cerințele de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului. Instrumentele de identitate electronică puse la dispoziție de Agenția de Guvernare Electronică (AGE): MPass, serviciul de semnătură electronică MSign sau, în perspectivă, portofelul digital european în temeiul transpunerii ulterioare a Regulamentului eIDAS 2.0, sunt instrumente de verificare a identității, care reprezintă doar una din componentele procesului eKYC. Furnizarea actelor de identitate prin intermediul unui portofel digital nu echivalează cu realizarea eKYC, deoarece după verificarea identității, entitatea raportoare urmează în continuare să identifice beneficiarii efectivi, să evalueze structura de proprietate, să verifice listele de sancțiuni și statutul de persoană expusă politic, să determine scopul relației de afaceri și să stabilească profilul de risc al clientului. Formularea Acțiunii 5, care listează AGE ca autoritate responsabilă alături de BNM, sugerează un model centralizat care nu corespunde naturii procesului eKYC. De asemenea, precizăm că nici cadrul european nu stabilește obligația deschiderii conturilor bancare la distanță. Legislația Uniunii Europene reglementează condițiile în care identificarea la distanță poate fi efectuată (Regulamentul eIDAS, directivele și regulamentele privind prevenirea spălării banilor), precum și standardele de calitate aplicabile atunci când entitățile aleg să ofere onboarding digital (Ghidurile EBA privind utilizarea soluțiilor de onboarding la distanță, EBA/GL/2022/15), și nu impune prestatorilor de servicii de plată obligația de a deschide conturi la distanță. Nici Regulamentul (UE) 2024/1183 privind identitatea digitală europeană (eIDAS 2.0), care obligă părțile de încredere, inclusiv instituțiile financiare, să accepte portofelul european de identitate digitală (EUDI Wallet) drept credențial de identificare, nu	<u>privind-evaluarea-transpunerii-regulamentului-uniunii-europene-privind-serviciile-digitale-dsa-2/</u> Totodată, ca răspuns la obiecțiile de ordinul neuniformității și profunzimii intervențiilor pe diferite servicii din Listă, autorii remarcă faptul că <u>nivelul de intervenție rezultă din rezultatele studiului</u> menționat mai sus și în care a fost evaluat gradul de maturitate și necesitatea intervențiilor în privința serviciilor esențiale, dar și universale pentru majoritatea companiilor din RM, fără a se focusa pe cazuri specifice, activități de nișă sau ce necesită anumite tipuri de licențe. În procesul de analiză complexă a obiecțiilor și propunerilor au fost efectuate mai multe ajustări la proiect, care răspund celor expuse în aviz. Specific, referitor la obiecțiile legate de acțiunea 5 din Anexa II, acesta a fost ajustat în formula de "creare a condițiilor", în condițiile Legii nr.308/2017. Ținem să menționăm, atât identificarea la distanță a persoanei fizice, în calitate privată sau ca reprezentant al persoanei juridice, precum și întregul set de documente necesare pentru verificările menționate de autorul avizului, sunt disponibile în format digital în Republica Moldova și sunt accesibile prin platforma de interoperabilitate, ce ar facilita procesele ce-i revin entității de raportare. În altă ordine de idei, subliniem că responsabilitatea pe partea tehnologică pentru realizarea acestei acțiuni specifice din Plan, revine AGE și STISC, iar mențiunea referitor la BNM și PSPuri va fi eliminată, ca
--	--	--	--

		crează obligația de a oferi un canal de deschidere a conturilor la distanță. Decizia de a oferi onboarding digital pentru persoane juridice rămâne o decizie a fiecărei entități raportoare, bazată pe propria evaluare a riscurilor, pe capacitatea tehnologică și pe resursele disponibile, în conformitate cu principiul abordării bazate pe risc consacrat de Legea nr. 308/2017. BNM în calitate de autoritate de reglementare și supraveghere, elaborează și aprobă cadrul normativ secundar privind identificarea la distanță și cerințele de prevenire a spălării banilor aplicabile deschiderii conturilor la distanță. Prestatorii de servicii de plată implementează soluțiile tehnice conforme acestui cadru, în măsura în care decid să ofere acest serviciu. Planul de acțiuni nu distinge între aceste roluri și nu prevede etapizarea necesară. În plus, termenul „trimestrul III 2026” nu reflectă durată reală a procesului de reglementare și implementare de către prestatori, iar aprobarea acestui termen ar pune BNM în poziția de a impune prestatorilor de servicii de plată obligații de implementare a unui cadru care încă nu a fost elaborat (eIDAS). Precizăm că, aplicarea mecanismelor de identificare la distanță este condiționată de respectarea cerințelor prevăzute de pct.49 din Regulamentul privind cerințele pentru identificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.281/2024, inclusiv cerințele privind existența politicilor și procedurilor de identificare la distanță corespunzătoare, evaluarea de preimplementare a soluției informatice, instruirea angajaților responsabili de identificarea video și dispunerea de condiții tehnice corespunzătoare. Menționăm că, BNM a elaborat un proiect de modificare a Regulamentului privind cerințele pentru identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice, în scopul includerii posibilității de identificare electronică și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, proiect care a parcurs etapa de consultare publică. Adițional, semnalăm că implementarea eKYC pentru persoane juridice, inclusiv pentru cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, presupune investiții semnificative în tehnologie, conformitate și resurse umane, care nu pot fi impuse uniform tuturor	autoritate de reglementare și entități ce nu se află în subordinea Guvernului. Deschiderea conturilor bancare pentru companii la distanță nu este obligatorie în UE, dar este practică de succes foarte pe larg răspândită în statele membre și RM are precondițiile necesare pentru a avansa în acest sens, ultimele bariere fiind eliminate odată cu introducerea eWallet-ului.
--	--	---	---

			prestatorilor de servicii de plată, indiferent de dimensiunea sau profilul de risc al acestora. Suplimentar, atenționăm că acțiunea 5 nu stabilește cerințe de securitate a informațiilor pentru procesul de identificare la distanță (eKYC). Onboarding-ul digital bancar este un proces cu risc ridicat de fraudă de identitate, care necesită cel puțin: măsuri de detecție a documentelor de identitate falsificate sau modificate digital, mecanisme de verificare a prezenței reale a persoanei (liveness detection), protecția contra atacurilor de tip deepfake și spoofing și canale criptate pentru transmiterea datelor de identificare. Absența referinței la cerințele de securitate creează riscul ca soluțiile implementate de prestatori să nu atingă un nivel adecvat de protecție contra fraudei de identitate. Prin urmare, având în vedere cele menționate supra, propunem excluderea serviciului „Deschiderea contului bancar la distanță (onboarding-ul digital)” din Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (Anexa nr.1) și a acțiunii nr.5 din Planul de acțiuni (Anexa nr.2). Totodată, comunicăm disponibilitatea BNM de a explica considerentele sale în cadrul unei ședințe comune cu autorii proiectului de hotărâre.	
		57	Recomandăm revizuirea mențiunii „Nu se aplică” la Compartimentul 4.4.1 „Impactul asupra datelor cu caracter personal” din Nota de fundamentare la proiectul de hotărâre, în condițiile în care procesele de tip eKYC implică prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv a datelor biometrice.	Se acceptă Textul a fost ajustat și în baza altor avize
24	Ministerul Finanțelor (Nr.15/3-06/94 din 28.04.26)	58	În vederea asigurării clarității, coerenței și respectării cerințelor tehnicii legislative, se consideră necesară revizuirea unor formulări din anexele proiectului, în special a celor aferente serviciilor fiscale. Cu referire la serviciul „Registrul electronic al angajaților”, menționat la pct. 3 din Anexa nr. 1 și pct. 6 din Anexa nr. 2, precum și în cadrul compartimentului „Interacțiunea zilnică și obișnuită cu autoritățile/entitățile”, se propune excluderea Serviciului Fiscal de Stat din categoria autorităților responsabile. Această propunere este justificată de faptul că, potrivit cadrului normativ aplicabil, inclusiv Hotărârea Guvernului nr. 681/2020 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat "Registrul electronic al angajaților" pentru sectorul	Se acceptă

		bugetar și Hotărârea Guvernului nr. 443/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modalitatea de ținere a Registrului de stat format de Sistemul informațional automatizat "Registrul electronic al angajaților", responsabilitatea privind crearea și administrarea SIA „Registrul electronic al angajaților” revine Ministerului Finanțelor.	
	59	Referitor la certificatul privind lipsa datoriilor, inclus la pct. 5 „Lichidarea afacerii” din Anexa nr. 1, se constată că acesta nu este relevant pentru etapa respectivă. În conformitate cu art. 24 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, informația privind existența sau lipsa datoriilor la Bugetul Public Național este obținută de către IP „Agenția Servicii Publice” prin interoperabilitate cu sistemele informaționale ale Serviciului Fiscal de Stat, fără implicarea solicitantului. În acest context, se propune excluderea serviciului din compartimentul „Lichidarea afacerii” și includerea acestuia la pct. 3 „Interacțiunea zilnică și obișnuită cu autoritățile/entitățile”.	Se acceptă
	60	Totodată, se consideră necesară excluderea serviciilor fiscale din cadrul pct. 5 „Lichidarea afacerii”, întrucât nu există servicii fiscale distincte, specifice acestei proceduri.	Nu se acceptă Deși, într-adevăr, schimbul de date între Agenția Servicii Publice și Serviciul Fiscal de Stat în legătură cu lichidarea unei afaceri se efectuează prin intermediul platformei de interoperabilitate, totuși Serviciul Fiscal de Stat este implicat direct în acest proces, respectiv - menționarea sa are sens.
	61	În ceea ce privește utilizarea sintagmei „control fiscal”, se menționează că, potrivit art. 214 alin. (1) Cod fiscal nr. 1163/1997, aceasta desemnează o procedură de verificare a respectării legislației fiscale, și nu un serviciu public. În consecință, se propune excluderea acestei sintagme din Lista serviciilor esențiale prevăzută în Anexa nr. 1.	Nu se acceptă Din perspectiva interacțiunii cu mediul de afaceri, acest proces este tratat ca partea integrantă a procesului de lichidare a afacerii, care la rândul său, este un serviciu
	62	Pentru asigurarea preciziei terminologice, se propune înlocuirea sintagmei „servicii fiscale” cu sintagma „servicii fiscale electronice administrate de către SFS”.	Se acceptă
	63	Cu referire la anexa 2 „Planul de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor	Se acceptă

		esențiale pentru mediul de afaceri”, se constată necesitatea revizuirii acestuia în concordanță cu modificările propuse. În mod particular, acțiunea nr. 6 este formulată general și insuficient fundamentat, fiind necesară concretizarea acesteia. Se propune expunerea acțiunii în următoarea redacție: „Traducerea în limba engleză a Ghidului de utilizare a SIA Cabinetul personal al contribuabilului, a Ghidului de utilizare a SIA e-Factura, a Ghidului de utilizare a SIA e-Cerere și a Ghidului de utilizare a SIA Declarație electronică.”	Acțiunea a fost ajustată, inclusiv din perspectiva propunerilor AGE
Expertiza			
1	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (Nr. 36/01-06/626 din 07.05.2026)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
2	Ministerul Afacerilor Externe (Legiferare)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
3	Agenția de Investiții (Legiferare)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
4	Ministerul Energiei (Legiferare)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
5	Ministerul Afacerilor Interne (Nr. 30/1851 din 08.05.2026)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
6	Ministerul Culturii (Legiferare)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
7	Ministerul Educației și Cercetare (Legiferare)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
8	Agenția Servicii Publice	În Anexa nr.2 – Planul de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri.	

(Nr. 01/4274 din 08.05.2026)	1	La pct. 3, indicatorul urmează să fie revizuit de principiu, deoarece potrivit prevederilor art. 19 alin. (3) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, registrul se ține în limba română. Totodată, în temeiul art. 8 alin. (1) din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, documentele pentru înregistrarea de stat se perfectează în limba română. Este de menționat că, potrivit Directivei (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, obligația de plasare a informației cu acces public în limba engleză se limitează doar la publicarea informației privind procedura înregistrării de stat și punerea la dispoziție a formularelor-tip necesare în acest sens, care au doar scop de informare. Totodată, din motivele expuse supra urmează să fie revizuiți și indicatorii specificați la pct. 10 și pct. 13 din Plan.	Se acceptă Indicatorul propus a fost revizuit: ”Înregistrarea persoanelor juridice în Registrul de Stat al Unităților de Drept este procesată în format digital iar datele publice relevante înregistrării din Portalul guvernamental integrat EVO sunt accesibile online, inclusiv în limba engleză”. Conform bunelor practici internaționale, în particular - la nivel european, informațiile pentru mediul de afaceri sunt accesibile și în limba engleză. La nivel de UE, care operează în baza Regulamentului (UE) 2018/1724 privind înființarea unui portal digital unic pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii – toate informațiile și procedurile trebuie să fie accesibile și în alte limbi oficiale ale UE, nu doar în cea națională. Acest regulament joacă un rol esențial în modernizarea administrației publice și în sprijinirea mobilității în interiorul pieței unice europene - spațiu în care RM tinde să se integreze.
	2	Pct. 12 din Plan, care vizează că schimbul de date automatizat între autorități/entități solicitante a extrasului este realizat prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, necesită o abordare suplimentară și etapizată. Implementarea acestui mecanism presupune existența, la nivelul tuturor consumatorilor de date, a unor sisteme informaționale funcționale capabile să recepționeze și să prelucreze datele furnizate. În prezent, nu există certitudinea că toate autoritățile/entitățile vizate dispun de astfel de sisteme sau de capacitățile tehnice necesare. Totodată, este necesar de a lua în considerare faptul că extrasele respective nu sunt utilizate, exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova, ci și în contexte externe (spre exemplu, în cadrul	Se acceptă parțial Propunerea autorului este aliniată întru totul cu Conceptul SI RSUD și a Regulamentului de funcționare, aprobate prin HG955/2022. Unul din obiectivele de bază specifice stabilite pentru SI RSUD, este asigurarea sistemelor informaționale de stat și private cu date complete și veridice referitoare la unitățile de drept, în baza unei modalități unice de identificare și prin intermediul Platformei de interoperabilitate MConnect.

			procedurilor de achiziții internaționale), unde pot exista cerințe specifice privind forma și prezentarea acestora, care nu pot fi substituite integral prin schimb de date automatizat. Totodată, interconectarea cu țările din Uniunea Europeană urmează să fie asigurată prin sistemul BRIS, odată cu aderarea țării la UE. Pentru statele din afara Uniunii Europene, în absența unor mecanisme automate de recunoaștere digitală, extrasul din Registrul de stat al unităților de drept rămâne documentul fundamental de identificare și probă a existenței legale a unei persoane juridice în circuitul internațional. În acest context, stabilirea unui termen fix pentru realizarea acțiunii prevăzute la pct. 12 apare ca prematură. Se impune, în prealabil, o analiză exhaustivă a tuturor scenariilor de utilizare, identificarea completă a autorităților/entităților solicitante, evaluarea nivelului de pregătire tehnică a acestora, precum și, după caz, ajustarea cadrului normativ aplicabil. De asemenea, este necesară asigurarea acoperirii integrale a schimbului de date prin platforma MConnect și confirmarea, de către toți consumatorii, a funcționalității acestui mecanism. Ținând cont de cele expuse, nu se susține propunerea de eliminare a serviciului „Extrasul din Registrul de Stat al Unităților de Drept”.	Conform aceluiași act normativ, <u>sarcina SI RSUD este punerea la dispoziție a datelor publice în format deschis (open data), reutilizabil și gratuit, accesibil fără restricții de rol sau statut al utilizatorului</u>, inclusiv prin publicarea datelor deschise prin intermediul portalului guvernamental unic de date deschise, în condițiile cadrului normativ privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public. Guvernul Republicii Moldova depune eforturi continue pentru implementarea principiului <i>digital by default</i> și <i>once-only</i>, prin utilizarea platformelor tehnologice universale accesibile pentru toți, cum ar fi MPass, MConnect, MSign, etc., ce oferă acces la schimb automatizat de date între subiecții de drept public și privat. Afirmația autorului avizului conform căruia nu toți consumatorii de date sunt pregătiți tehnic, respectiv nu se dorește excluderea acestei forme de certificat - nu este argumentată și nu poate constitui un temei pentru amânarea reformei. Toate instituțiile publice implicate în procedurile administrative au access la Internet și conform legii, pot accesa în limita competențelor sale, date din registrele publice. Mai mult ca atât, consumatori ai acestor date pot fi și sunt entitățile de drept privat, cum ar fi prestatorii de servicii de plată, notarii și alți prestatori de utilități publice. Conform bunelor practici europene și în linie cu Regulamentul UE 2018/1724, pentru
--	--	--	---	--

				instituțiile fără sisteme informatice proprii, ASP (în calitate de posesor al sistemului) poate oferi un portal de vizualizare securizat. Funcționarul autorității solicitante poate accesa datele în timp real, eliminând necesitatea ca unitatea de drept să dețină sau să transporte documentul fizic. Ineficiența tehnică a unei autorități publice nu trebuie să se traducă în costuri financiare și de timp pentru mediul de afaceri. Obiecția privind utilizarea extrasului în afara Republicii Moldova este validă, dar nu justifică menținerea obligativității acestuia în interiorul țării. Astfel, se păstrează propunerea de eliminare a extrasului pentru procedurile administrative interne, și se acceptă parțial propunerea de a păstra disponibil - la cerere, strict pentru tranzacții internaționale, apostilare sau alte contexte, unde nu există interoperabilitate transfrontalieră. Totodată, se propune modernizarea acestui serviciu prin inserarea unui mecanism de verificare online (cod QR/Link de validare) ce ar permite partenerilor externi să verifice autenticitatea datelor fără a fi necesar un format fizic arhaic. Invocarea sistemului BRIS ca argument pentru așteptare este contraproductivă. Aderarea la BRIS presupune, în primul rând, existența unor registre digitale curate, interoperabile și a unor fluxuri de date automatizate la nivel național. Implementarea imediată a schimbului prin MConnect este pasul logic și obligatoriu pentru a asigura compatibilitatea tehnică a Republicii Moldova cu ecosistemul digital
--	--	--	--	--

				european înainte de momentul aderării oficiale. Amânarea fixării unui termen limită, așa cum propune ASP, creează un blocaj perpetuu („vicious cycle”). Se menține termenul fix în actul normativ, iar perioada de implementare este stabilită până la sfârșitul anului, timp în care instituțiile „necompatibile” vor trebui să se conformeze, iar ASP va întreprinde măsurile necesare în acest sens. Menținerea acestui certificat generează costuri administrative inutile pentru peste 250,000 de unități de drept. Povara financiară a agenților economici depășește cu mult veniturile colectate din taxa pe extras, transformând acest serviciu într-o barieră în calea digitalizării economiei.
9	Centrul Național Anticorupție <i>(Nr. 06/2/8334 din 08.05.2026)</i>	În temeiul art.28 al Legii integrității nr.82/2017, coroborat cu prevederile art.2, 14, 36 al Legii cu privire la actele normative nr.100/2017 și conform pct.153 al Regulamentului Guvernului aprobat prin HG.nr.610/2018, proiectul prenotat nu este pasibil de expertiza anticorupție.		
10	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică <i>(Nr. 1.4/892/26 din 08.05.2026)</i>	3	La domeniul nr. 2 din Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri. Având în vedere semnificația noțiunii conform art. 2 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, semnătura electronică reprezintă date în formă electronică care sunt atașate la alte date în formă electronică sau sunt logic asociate cu alte date în formă electronică și care sunt utilizate ca metodă de autentificare. Subliniem că textul „Obținerea/prelungirea validității semnăturii electronice calificate” nu este rațională în contextul serviciilor de încredere naționale, Or, procedura de „obținere/prelungire” se referă de fapt la cheile și certificatele cheilor publice aferente serviciilor de încredere. Prin urmare, textul „Obținerea/prelungirea validității semnăturii electronice calificate” se va substitui cu textul	Se acceptă

			„Obținerea/prelungirea certificatelor cheilor publice pentru semnătura electronică calificată”.									
		4	Se reiterează obiecția înaintată prin avizul nr. 1.4/730/26 din 09.04.2026 la acțiunea nr. 4 din proiectul Planului de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (în continuare Plan). Potrivit art. 10 alin. 3) lit. d) din Legea nr. 124/2022, una dintre obligațiunile prestatorului de servicii de încredere calificate este: să verifice, prin mijloace corespunzătoare și în conformitate cu legislația, identitatea și, după caz, atributele specifice ale persoanei fizice sau juridice căreia i se emite sau i s-a emis un certificat calificat. Informațiile menționate sunt verificate de prestatorul de servicii de încredere calificat, fie direct, fie prin intermediul unei părți terțe, prin utilizarea altor metode de identificare recunoscute la nivel național, care oferă un nivel de asigurare echivalent, din perspectiva fiabilității, cu prezența fizică. Metodele alternative de identificare de la distanță a persoanei sunt stabilite de către Guvern. Astfel, conform pct. 2-3 din Hotărârea Guvernului nr. 74/2024 cu privire la serviciul guvernamental de identificare a persoanei la distanță, Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică este desemnată în calitate de posesor și deținător al serviciului guvernamental de identificare a persoanei la distanță, cu atribuții de: asigurarea implementării, dezvoltării continuă și furnizării serviciului. Or, actualmente serviciul enunțat nu este disponibil pentru integrare/utilizare. De asemenea, ținând cont și de considerentul invocat la obiecția de mai sus, pct. 4 din Plan se va expune după cum urmează: <table><tr><td>4</td><td>Punerea la dispoziția prestatorilor de servicii a serviciului de identificare a persoanei la distanță</td><td>I.P. „Agenția de Guvernare Electronică ”</td><td>trim. IV, 2026</td><td>Serviciul de identificare la distanță funcțional</td></tr></table>				4	Punerea la dispoziția prestatorilor de servicii a serviciului de identificare a persoanei la distanță	I.P. „Agenția de Guvernare Electronică ”	trim. IV, 2026	Serviciul de identificare la distanță funcțional	Se acceptă parțial Autorul recunoaște și confirmă că I.P. Agenția de Guvernare Electronică a fost desemnată în calitate de posesor și deținător al serviciului menționat. Totodată, pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 74/2024 menționează că “Entitățile publice implicate în procesul de implementare a serviciului guvernamental de identificare a persoanei de la distanță vor întreprinde acțiunile necesare pentru ajustarea cadrului normativ aferent”, fapt care, după părerea autorului necesită implicarea și altor entități, inclusiv și a Serviciului Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică. Se propune înlocuirea autorităților responsabile în ordinea prioritară din perspectiva realizării acțiunii date.
4	Punerea la dispoziția prestatorilor de servicii a serviciului de identificare a persoanei la distanță	I.P. „Agenția de Guvernare Electronică ”	trim. IV, 2026	Serviciul de identificare la distanță funcțional								
11	Congresul Autorităților Locale din Moldova (Nr.155 din 08.05.2026)	5	<i>Implicarea expresă a autorităților publice locale în procesul de digitalizare.</i> Se recomandă consacrarea rolului APL în implementarea planului de acțiuni, în special în cazurile în care serviciile adresate mediului de afaceri presupun emiterea de acte, avize, certificate,				Se acceptă În cadrul serviciilor ce fac obiectul proiectului, rolul APL este prevăzut expres					

			autorizații sau furnizarea de informații de interes local, cu implicarea APL (coordonare, avizare, consultare).	
		6	<i>Asigurarea interoperabilității între sistemele informaționale centrale și locale.</i> Pentru ca obiectivul eliminării documentelor pe suport de hârtie să fie realizabil, este necesară dezvoltarea schimbului automat de date între registrele de stat și bazele de date gestionate de APL. În lipsa acestei interoperabilități, există riscul ca digitalizarea să transfere presiunea administrativă asupra autorităților publice locale, fără a reduce efectiv sarcinile pentru mediul de afaceri.	Se acceptă Recomandarea data reprezintă, de fapt, scopul proiectului
		7	<i>Sprîjin tehnic și financiar pentru APL.</i> Implementarea eficientă a proceselor de digitalizare la nivel local necesită resurse suplimentare. Propunem ca în planul de acțiuni să fie prevăzute măsuri de suport pentru autoritățile publice locale, inclusiv instruire, asistență tehnică, ghiduri de aplicare și, după caz, mecanisme de finanțare pentru adaptarea proceselor locale la noile cerințe digitale.	Se acceptă Totuși, propunerea depășește scopul proiectului de față. Obiectivul acestei inițiative este aprobarea listei serviciilor esențiale pentru afaceri (Anexa 1), iar Planul de acțiuni imediate se referă doar la acest obiectiv (Anexa 2).
		8	<i>Consultarea continuă a APL și a mediului de afaceri local.</i> Propunem ca procesul de implementare și actualizare a listei serviciilor esențiale să includă consultări periodice cu autoritățile publice locale și reprezentanții mediului de afaceri din teritoriu, pentru a se asigura relevanța practică a serviciilor selectate și eficiența soluțiilor propuse.	Se acceptă Punctul 2 din proiect include și APL-urile ce urmează a fi consultate în procesul de actualizare a serviciilor
		9	<i>Corelarea digitalizării cu simplificarea procedurală reală.</i> În general, este important ca digitalizarea să nu se limiteze la mutarea în format electronic a unor proceduri birocratice existente, ci să fie însoțită de revizuirea și simplificarea acestora, astfel încât antreprenorii să beneficieze de servicii mai rapide, mai clare și mai eficiente.	Se acceptă
12	Agencia de Guvernare Electronică (Nr. 007 – 114 din 11.05.2026)	10	La acțiunile 2, 3, 10 și 13, insistăm asupra excluderii IP „Agenția de Guvernare Electronică” din coloana „Autorități responsabile”, întrucât implementarea nemijlocită a serviciilor electronice sectoriale: - „Solicitarea aprobării prealabile a investițiilor de importanță pentru securitatea statului”; - „Înregistrarea de stat a persoanelor juridice”;	Se acceptă

		- „Înregistrarea modificărilor în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al unităților de drept”; - „Radierea persoanelor juridice din Registrul de stat al unităților de drept”, ține de competențele proprii ale IP „Agenția Servicii Publice”, în calitate de prestator al acestor servicii publice, precum și de posesor și deținător al Sistemului informațional „Registrul de stat al unităților de drept” în care sunt înregistrate rezultatele serviciilor publice respective. La acest subiect este relevant sub aspect juridic art. 26 alin. (2) lit. d) din Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice, care stabilește obligația unui prestator de servicii publice să ofere beneficiarului de servicii publice posibilitatea solicitării și obținerii rezultatului prestării serviciilor publice în formă electronică. În acest context, considerăm nefondat argumentul autorului precum că AGE ar trebui să preia sarcina administrării și dezvoltării continue a serviciilor respective. Precizăm în acest sens, că, în conformitate cu art.73 alin.(2) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, IP AGE, în calitate de deținător al Portalului guvernamental integrat EVO și al sistemelor informaționale partajate instituite de Guvern, asigură și va asigura în continuare administrarea, mentenanța și dezvoltarea în special a portalului și a SI respective, dar nu poate să preia sarcina prestării nemijlocite a serviciilor publice care sunt de competența unui prestator de servicii publice expres stabilit de legislație. Subliniem în acest sens că, deși potrivit legii, beneficiarul de servicii publice este în drept să obțină prin intermediul portalului EVO informații complete despre servicii, modalități de prestare și statutul examinării cererilor, această facilitate de acces nu trebuie confundată cu sistemul informațional prin care are loc nemijlocit prestarea serviciului public. Portalul EVO funcționează ca un punct unic de acces la informațiile despre serviciile publice (inclusiv cu afișarea linkului de acces la sistemul informațional destinat depunerii cererii pentru solicitarea unui serviciu public electronic), în timp ce responsabilitatea pentru dezvoltarea fluxurilor digitale de lucru, gestionarea datelor și livrarea rezultatului serviciului public revine exclusiv prestatorului, prin intermediul sistemelor sale informaționale specifice.	
--	--	--	--

		11	La acțiunea 11, insistăm asupra excluderii IP „Agenția de Guvernare Electronică” din coloana „Autorități responsabile”, întrucât implementarea nemijlocită a serviciului electronic sectorial „Înregistrarea bunurilor imobile” ține de competențele proprii ale IP „Cadastrul Bunurilor Imobile”, în calitatea acestei instituții de prestator al acestui serviciu public, precum și de posesor și deținător al Registrului bunurilor imobile, în temeiul art. 26 alin. (2) lit. d) din Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice și în conformitate cu Regulamentul privind modul de efectuare a înscrierii în Registrul bunurilor imobile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2025.	Se acceptă
13	Biroul Național de Statistică (Nr. 24-01/18 din 12.05.2026)	12	În Planul de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (anexa nr.2): La acțiunea nr. 8 de substituit termenul ”trim. II, 2026” cu termenul ”trim. IV, 2026”. Modificarea nominaliză se propune reieșind din faptul că raportarea statistică se realizează prin intermediul SIA Declarație electronică (raportare.gov.md) administrat de Serviciul Fiscal de Stat. Astfel, acțiunile nr.6 și 8 sunt conexe, deoarece inițial trebuie să fie elaborat Ghidul de utilizare a SIA Declarație electronică (acțiunea nr.6 cu termenul indicat trim. III, 2026) și mai apoi ghidul explicativ privind procedura și procesul întocmirii și prezentării rapoartelor statistice de către companii, care este prevăzut în acțiunea nr.8.	Se acceptă
14	Ministerul Justiției (Nr. .04/2-5137 din 12.05.2026)	13	<i>La proiectul hotărârii:</i> În clauza de adoptare se va indica doar temeiul juridic concret pentru adoptarea acestui act normativ, referințele la alte norme ale actelor normative, care nu constituie temei juridic de adoptare a actului normativ elaborat (nu constituie temei juridic pentru obiectul de reglementare al proiectului), nu se vor indica în clauza de adoptare. Subsecvent, se va reține că, o hotărâre de Guvern nu poate constitui temei juridic pentru emiterea unui alt act normativ al Guvernului sau a unui document de politici. În acest sens, remarcăm faptul că, în conformitate cu art. 102 din Constituția Republicii Moldova și art. 37 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile Guvernului se adoptă pentru organizarea executării legilor.	Se acceptă Clauza de adoptare a fost revizuită și modificată

			În altă ordine de idei, referința la Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 308/2025 este inadecvată, întrucât prin hotărârea citată s-a aprobat Programul de implementare, pe anii 2025-2027, a Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030 și nu Strategia propriu-zisă. Aferent includerii în calitate de temei legal a art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, relevăm următoarele: În conformitate cu art. 24 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, documentele de politici, fără a fi acte normative, sunt instrumente de decizie care abordează problemele existente într-un anumit domeniu, care definesc căile de soluționare a problemelor respective și descriu impactul așteptat asupra statului și societății. Tipurile și structura documentelor de politici, precum și modul de elaborare, aprobare, monitorizare a implementării și de evaluare a acestora se stabilesc de către Guvern. Astfel, în conformitate cu pct. 10 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, documentele de politici publice sunt de două tipuri – strategia și programul. Strategia este un document de politici publice care prezintă viziunea și descrie politicile publice ale autorității publice pe termen lung (6-10 ani) în domeniile de activitate ale Guvernului enumerate la pct. 13 din Regulamentul enunțat, pe când, în conformitate cu pct. 16 și 17 din același Regulament, programul este un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), elaborat pentru implementarea strategiilor, care detaliază și concretizează politicile ce urmează a fi realizate în domeniile acoperite de strategii, acesta fiind constituit din partea descriptivă și partea operațională (planul de acțiuni). În concluzie, proiectul de act normativ prezentat spre examinare, prin care se propune aprobarea unei liste de servicii și a planului de acțiuni pentru digitalizarea acestor servicii, nu poate fi considerat un document de politici în sensul prevederilor enunțate mai sus. Mai mult decât atât, autorul nu a luat în considerare faptul că, în cazul în care implementarea politicilor presupune implicarea unor autorități administrative care nu se află în subordinea Guvernului,	
--	--	--	--	--

		documentele de politici sunt aprobate de către Parlament, în conformitate cu art. 24 alin. (5) al Legii nr. 100/2017 (se referă la Banca Națională a Moldovei, Serviciul de Informații și Securitate, autoritățile administrației publice locale). În partea ce vizează aprobarea de către Guvern a Listei serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri, constatăm lipsa temeiului legal. În contextul celor expuse, clauza de adoptare se va revizui, întru identificarea corespunzătoare a temeiului legal.	
	14	Pct. 1 și 2 se propun a fi comasate într-un singur punct, dispozițiile fiind divizate în subpuncte distincte.	Se acceptă
	15	Pct. 2 prevede aprobarea de către Guvern a planului de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri, însă nu este prevăzut termenul pentru care se aplică acest plan de acțiuni. În acest sens, constatăm că potrivit redacției anexei nr. 2, planul de acțiuni respectiv se aplică doar pentru anul 2026. În context, pct. 2 necesită a fi revizuit în acest sens.	Se acceptă
	16	În pct. 3, textul „Instituțiile vizate vor întreprinde măsurile necesare, conform Planului de acțiuni, pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri” sugerăm a fi substituit cu textul „Autoritățile și instituțiile publice vizate în Planul de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri pentru anul 2026 vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea acțiunilor prevăzute în acest plan”.	Se acceptă
	17	<i>La anexa nr. 1:</i> Cu titlul de remarcă generală, constatăm că argumentele autorului expuse în nota de fundamentare nu sunt suficiente pentru determinarea listei serviciilor esențiale, în special nefiind clar în baza căror criterii au fost stabilite ca fiind esențiale astfel de servicii. Spre exemplu, serviciile de emitere a actelor permissive pentru practicarea activității de întreprinzător, care sunt cele mai esențiale în vederea desfășurării activității de întreprinzător, nu au fost vizate prin proiect. În schimb alte servicii (spre exemplu, înregistrarea drepturilor specifice de AGEPI), care nu sunt obligatorii pentru	Nu se acceptă Autorul a argumentat că Lista a fost generată, conform metodologiei europene de apreciere a ciclului de viață a companiei (înființare, interacțiune cu autoritățile cheie și lichidare a afacerii), fără particularități sectoriale (Autorizații sau licențieri). Totodată, aceasta vizează inclusiv aspecte patrimoniale (RBI, AGEPI).

			desfășurarea activității de întreprinzător, au fost incluse în Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (a se vedea pct. 4 al anexei nr. 1 la proiectul hotărârii).	Conform notei informative aferente proiectului, acesta a fost elaborat în baza Raportului privind maturitatea digitală și experiența utilizatorului pentru serviciile publice esențiale destinate mediului de afaceri, realizat la inițiativa MDED și a Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru. Raportul precizează că selecția serviciilor esențiale s-a făcut în baza principiului că acestea sunt relevante pentru majoritatea absolută a companiilor, indiferent de sector. Totodată, studiul a avut în vedere întreprinderi a căror activitate economică nu necesită neapărat licențe sau autorizații specifice, ci se încadrează în categoria activităților „obișnuite”, precum prestarea serviciilor către populație sau vânzarea cu amănuntul a unor produse. Selectarea serviciilor a fost efectuată în urma unei metodologii, explicate la Capitolul II, punctul 1 din Raport (https://consecn.gov.md/2026/03/06/raport-privind-evaluarea-transpunerii-regulamentului-uniunii-europene-privind-serviciile-digitale-dsa-2/)
		18	Observăm că pe întreg conținutul anexei se utilizează termenul „notari publici”. În acest sens, sesizăm că legislația privind activitatea notarială, în special, Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, nu operează cu un asemenea termen, ci cu termenul „notar”.	Se acceptă
		19	Cu referire la pct. 4 din tabelul anexei nr. 1, notarii au fost indicați ca prestatori ai serviciului „Înregistrarea bunurilor imobile”. În context, se va reține că, potrivit art. 11 al Legii nr. 1543/1998 cadastrului bunurilor imobile, înregistrarea de stat a drepturilor asupra bunurilor imobile vizează competența organelor cadastrale. Subsecvent, potrivit art. 301 alin. (1) din Legea nr. 1543/1998 „după autentificarea contractului translativ de	Se acceptă Conform Raportului prenotat, analiza proceduri de „Înregistrare a bunurilor imobile”, a constatat rolul distinct al notarilor. Procedura de autentificare a actului translativ de proprietate (înainte ca acesta să fie expediat de notarul către registrul

			proprietate sau a contractului de ipotecă ori după eliberarea certificatului notarial referitor la un drept susceptibil de înregistrare în registrul bunurilor imobile, notarul, prin intermediul unui serviciu electronic, solicită obligatoriu organului cadastral teritorial, în numele titularului dreptului, înregistrarea acestuia prin depunerea unei cereri de înregistrare a dreptului în formă electronică”. În acest context, atragem atenția asupra faptului că notarii, începând cu anul 2025 utilizează platforma de dezvoltare a serviciilor electronice (PDSE), pentru a transmite organului cadastral teritorial, în numele clienților, cererile de înregistrare a drepturilor reale, conform procedurii de operaționalizare a serviciului, aplicând prevederile legale pe segmentul menționat.	bunurilor imobile) nu este digitală, fapt care înseamnă că înregistrarea dreptului de proprietate asupra unui bun imobil nu este și nu poate fi considerată că efectuată în formatul digital fără implicarea notarului. Utilizarea PSDE, dar și implementarea ulterioară a SI eNotariat, vin să acopere această discrepanță și să ofere posibilitatea procesării acestui serviciu integral online.
		20	<i>La anexa nr. 2:</i> Cu referire la pct. 9 din Planul de acțiuni, care prevede ca acțiune „Crearea condițiilor juridice și organizatorice pentru implementarea serviciilor notariale prin intermediul sistemului informațional e-Notariat în condițiile Legii 126/2023 privind dezvoltarea afacerilor la distanță”, remarcăm că sarcina respectivă a Ministerului Justiției este stabilită deja prin art. X din Legea nr. 126/2023 pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea afacerilor la distanță în Republica Moldova). Totodată, atragem atenția asupra faptului că, potrivit dispozițiilor tranzitorii prevăzute la art. X alin. (6) din Legea nr. 126/2023, „categoriile de acte notariale electronice, inclusiv actele notariale întocmite prin comunicare la distanță, se vor realiza și implementa gradual, în măsura în care notarul poate face uz de soluții și/sau sisteme informaționale necesare”. Astfel, respectivele prevederi vor putea fi asigurate treptat, pe măsură ce notarul va identifica soluții și își va crea condiții de implementare a sistemului informațional util, care să corespundă exigențelor stabilite. Suplimentar, menționăm că prin această lege au fost operate un șir de modificări și la Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, în special cu referire la actul notarial electronic și actul notarial întocmit prin comunicare la distanță. Potrivit art. 5¹ alin. (1) din Legea nr. 246/2018 (în vigoare din 23.06.2026) „Actul notarial electronic se întocmește cu respectarea condițiilor de procedură stabilite de prezenta lege, de Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de	Se acceptă parțial P.9 din Anexa 2 a fost ajustat, cu referire la Legea nr.246/2018 privind procedura notarială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.30–37, art.89), cu modificările ulterioare. MDDE de comun cu MJ au inițiat și promovat cu suportul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru modificările legislative menționate de autorul avizului și susține implementarea în continuare a acestora, cu toate că termenul de implementare a sistemului eNotariat stabilit prin Legea nr. 126/2023 a fost deja depășit. Respectiv, sensul acestei acțiuni din proiect vine să stabilească de către Guvern a unui termen clar pentru sincronizarea acțiunilor ce țin de ”crearea condițiilor necesare ” cu referire clară la sistemul de identificare la distanță eKYC, ce conform contractului semnat de Banca Mondială cu compania dezvoltatoare, urmează să fie disponibil către luna septembrie a.c., precum și cu contractul semnat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în luna martie

		încredere și de Regulamentul cu privire la cerințele și modalitățile de întocmire a actelor notariale la distanță/electronic, aprobat prin ordinul ministrului justiției după consultarea Camerei Notariale”. Menționăm că, un astfel de Regulament este la etapa elaborării. În contextul dat, acțiunea stabilită la pct. 9 din anexa nr. 2, își pierde din relevanță.	a.c. cu o altă companie dezvoltatoare, privind crearea platformei eNotariat și pilotarea acesteia către luna decembrie a.c.
		21 Subsecvent, Ministerul Justiției urmează a fi exclus de la pct. 11 a Planului de acțiuni, care prevede „Elaborarea și publicarea unui ghid explicativ privind serviciul electronic „Înregistrarea bunurilor imobile” și asigurarea disponibilității pe Portalul guvernamental integrat EVO a informațiilor autentice privind procedura de prestare a serviciului „Înregistrarea bunurilor imobile”, inclusiv în limba engleză”, întrucât acțiunea respectivă nu vizează domeniile de competență ale acestuia, stabilite conform Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017. Or, reiterăm că, potrivit art. 11 al Legii nr. 1543/1998 cadastrului bunurilor imobile, înregistrarea de stat a drepturilor asupra bunurilor imobile vizează competența organelor cadastrale. Suplimentar, având în vedere irelevanța acțiunii stabilite în pct. 9 a anexei nr. 2, precum și a propunerii de excludere a referințelor la Ministerul Justiției din pct. 4 al anexei nr. 1 și din pct. 11 al anexei nr. 2, se va analiza suplimentar, considerarea serviciilor notariale ca servicii esențiale pentru mediul de afaceri.	Se acceptă
15	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Nr. 23-02/1400 din 12.05.2026)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
16	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova (Legiferare)	Lipsa de obiecții și propuneri.	

17	Serviciul de Informații și Securitate (Nr. IE/4746 din 12.05.2026)	22	La anexa nr. 1 „Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri”, propunem excluderea Serviciul Informații și Securitate din lista prestatorilor menționați la punctul 2, la domeniul „Activități post înregistrare pentru desfășurării afacerii”, din considerentele expuse în avizul anterior nr. IE/3752 din 10.04.2026. Propunerea este fundamentată pe prevederile art.35 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, care stabilesc în mod expres rolul Serviciul de Informații și Securitate în calitate de organ de supraveghere în domeniul serviciilor de încredere. Astfel, Serviciul exercită atribuțiile de supraveghere în domeniul serviciilor de încredere și nu are competențe de implementare sau de furnizare a serviciilor electronice. În acest context, includerea Serviciului în rubrica prestatorilor depășește competențele stabilite prin Legea nr. 124/2022.	Se acceptă
18	Ministerul Finanțelor (Nr. 15/3-06/137 din 14.05.2026)	23	Cu referire la pct. 5 din Anexa nr. 1, se denotă că obiecția privind excluderea sintagmei „control fiscal” nu a fost acceptată, și în redacția actuală a proiectului se menține formularea: „Servicii fiscale electronice administrate de Serviciul Fiscal de Stat (control fiscal, etc.)”. Reiterăm că, potrivit art. 214 alin. (1) din Codul fiscal nr. 1163/1997, controlul fiscal reprezintă o procedură de verificare a respectării legislației fiscale și nu un serviciu public. Totodată, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 169/2021 cu privire la Registrul de stat al serviciilor publice, și anume pct.27 Anexa nr. 2 din Regulamentul privind modul de ținere a Registrului de stat al serviciilor publice, este interzisă prestarea serviciilor publice care nu sunt înregistrate în SI RSSP. În conformitate cu nomenclatorul aprobat al serviciilor publice, Serviciul Fiscal de Stat prestează 19 servicii, înregistrate în Registrului de stat al serviciilor publice. La fel, în conformitate cu Circulara Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării cu privire la impulsionearea procesului de digitalizarea serviciilor publice, începând cu anul 2023 se prezintă statistica privind nivelul de solicitare a serviciilor publice. Astfel, sintagma „(control fiscal)” urmează a fi exclusă de la pct. 5 din Anexa nr. 1, dat fiind faptul că nu face parte din nomenclatorul	Se acceptă

			serviciilor prestate de către instituție, precum și nu se prezintă statistici aferente.	
		24	Din aceleași considerente, de la pct. 8 din Anexa nr. 2, urmează a fi exclus Serviciul Fiscal de Stat. Mai mult, acțiunea respectivă vizează simplificarea accesului la serviciile de depunere a rapoartelor statistice și elaborarea/publicarea ghidului explicativ aferent de către Biroul Național de Statistică, respectiv nu pot fi instituite obligații directe în sarcina Serviciului Fiscal de Stat.	Nu se acceptă Ghișeul unic de raportare electronică (https://raportare.gov.md/), este în gestiunea Centrului de Tehnologii Informaționale în Finanțe, fiind creat urmare a Hotărârii Guvernului nr. 966 din 2016 privind Planul de acțiuni privind reforma de modernizare a serviciilor publice pentru anii 2017-2021. Ghișeul unic înglobează serviciile pentru Serviciul Fiscal de Stat, Biroul Național de Statistică, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Casa Națională de Asigurări Sociale. Reieșind din cele expuse, dar și conform avizului Biroul Național de Statistică, elaborarea ghidurilor și traducerea în limba engleză - ține de competența unei instituții, iar plasarea acestora pe resursa web specificată - de instituția care asigură funcționarea acestei platforme.
		25	Cu referire la pct. 6 din Anexa nr. 2, se constată că, deși propunerea de reformulare a acțiunii a fost acceptată în sinteza obiecțiilor și propunerilor, indicatorul aferent nu a fost ajustat corespunzător noii redacții a acțiunii. În acest context, indicatorul urmează a fi modificat după cum urmează: „Ghidul de utilizare a SIA Cabinetul personal al contribuabilului, Ghidul de utilizare a SIA e-Factura, Ghidul de utilizare a SIA e-Cerere și Ghidul de utilizare a SIA Declarația electronică, sunt traduse și accesibile în limba engleză”.	Se acceptă
19	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	Lipsa de obiecții și propuneri.		

	(Nr. 04-01/1725 din 18.05.2026)			
20	Banca Națională a Moldovei (Nr. 31-002/71/2540 din 19.05.2026)	26	În privința serviciului „Deschiderea contului bancar la distanță (onboarding-ul digital)” din Lista serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (Anexa nr. 1), la coloana „Prestator” se propune excluderea sintagmei „Banca Națională a Moldovei”, deoarece includerea BNM în această coloană reflectă inexact rolul instituțional al acesteia. BNM nu prestează servicii de deschidere a contului bancar la distanță, ci exercită atribuții de reglementare și supraveghere a activității de prestare a serviciilor de plată, conform art. 5 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.	Se acceptă
		27	La acțiunea nr. 5 din Planul de acțiuni pentru digitalizarea și îmbunătățirea experienței utilizatorului în accesarea serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri (Anexa nr. 2), conform argumentării autorului proiectului aferente obiecției nr. 56 din Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de hotărâre (ca răspuns la remarca BNM): „mențiunea referitor la BNM și PSP-uri va fi eliminată, ca autoritate de reglementare și entități ce nu se află în subordinea Guvernului”, iar „responsabilitatea pe partea tehnologică pentru realizarea acestei acțiuni specifice din Plan revine AGE și STISC”. Această opțiune corespunde naturii reale a procesului eKYC, care, conform Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, este implementat individual de fiecare entitate raportoare pe baza propriei evaluări a riscurilor și sub egida cadrului de reglementare al BNM, dar nu prin acțiune coordonată guvernamentală. Cu toate acestea, în textul actualizat al Anexei nr. 2 (Acțiunea 5), BNM și prestatorii de servicii de plată continuă să figureze ca autorități responsabile, alături de Agenția de Guvernare Electronică. Astfel, propunem operarea în textul proiectului a modificărilor asumate de autor conform Sintezei, prin excluderea BNM și a prestatorilor de servicii de plată din coloana „Autorități responsabile” pentru Acțiunea 5.	Se acceptă

21	Agencia Servicii Publice (Nr. 01/5053 din 26.05.2026)	28	La pct. 2 al Planului, la rubrica „Autorități”, urmează să fie inclusă în calitate de primul executor Agenția Guvernare Electronică, ca autoritate care va asigura dezvoltarea serviciului electronic “Solicitarea aprobării prealabile a investițiilor de importanță pentru securitatea statului” pe Platforma de dezvoltare a serviciilor electronice.	Se acceptă parțial
		29	Referitor la pct. 12, comunicăm că la nivelul Uniunii Europene, procesul de digitalizare a serviciilor publice este însoțit de un set clar de garanții privind incluziunea digitală și protecția drepturilor persoanelor care nu pot sau nu doresc să utilizeze exclusiv instrumente electronice. Deși nu există un act unic al Uniunii Europene dedicat în mod expres „menținerii documentelor pe suport fizic”, cadrul normativ european conține o serie de principii și obligații care impun statelor asigurarea unor alternative echivalente în format fizic sau offline pentru serviciile publice digitalizate. În ceea ce privește schimbul automatizat de date dintre autorități și entitățile solicitante ale extrasului din RSUD prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, acesta este deja implementat, iar informațiile conținute în extras sunt disponibile pentru consum prin această platformă. Totuși, funcționarea eficientă a acestui mecanism presupune existența, la nivelul tuturor consumatorilor de date, a unor sisteme informaționale funcționale și compatibile, Nr. 01/5053 din 26.05.2026 capabile să recepționeze și să prelucrez datele furnizate. La moment, nu există certitudinea că toate autoritățile și entitățile vizate dispun de asemenea capacități tehnice. Totodată, extrasul din RSUD este deja generat în format electronic, plasat în Cabinetul personal EVO al beneficiarului și poate fi reutilizat până la intervenirea unor modificări în datele conținute. Suplimentar, este necesar de avut în vedere faptul că extrasele respective nu sunt utilizate exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova, ci și în raporturi juridice externe, inclusiv în cadrul procedurilor de achiziții internaționale sau al relațiilor comerciale transfrontaliere, unde există cerințe specifice privind forma și prezentarea documentelor. În asemenea situații, schimbul	Nu se acceptă Urmare a examinării argumentelor invocate de autorul avizului, nu se confirmă oportunitatea menținerii extrasului din RSUD în format fizic pentru procedurile administrative interne, din următoarele considerente: - Redundanța actului în procesele administrative: extrasul din RSUD reprezintă un document redundant în circuitul administrativ intern. Odată cu implementarea și funcționarea platformei de interoperabilitate MConnect, schimbul automatizat de date între instituțiile publice și prestatorii de servicii de drept privat trebuie să substituie total obligativitatea prezentării unui document fizic. - Garantarea dreptului la informație fără discriminare: digitalizarea nu încalcă drepturile persoanelor. Antreprenorii și cetățenii își pot accesa în mod gratuit și securizat propriile date prin intermediul <i>Cabinetului personal al contribuabilului / Cabinetul EVO</i>. Totodată, societatea are acces la aceste informații prin portalul de <i>Open Data</i>, unde datele publice din RSUD sunt actualizate și publicate cu regularitate. - Simplitatea tehnică pentru autorități respingem argumentul conform căruia autoritățile ar avea nevoie de sisteme

		automatizat de date nu poate substitui integral necesitatea prezentării unui document oficial în format fizic sau imprimabil. Menționăm că Nota de fundamentare a fost completată cu prevederi privind diminuarea tarifului pentru extrasul electronic în raport cu extrasul emis pe suport de hârtie, măsură care stimulează utilizarea canalelor digitale fără a elimina însă alternativa clasică. În același timp, conform principiilor de legiferare prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, autoritățile au obligația respectării ierarhiei actelor normative. Or, serviciul privind eliberarea extrasului din RSUD este reglementat expres prin prevederile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. În aceste condiții, excluderea posibilității emiterii extrasului pe suport fizic printr-o hotărâre de Guvern ar depăși limitele competenței normative și ar contraveni cadrului legal primar. În susținerea acestei abordări, relevăm și principalele repere europene aplicabile în materia digitalizării serviciilor publice. Astfel, Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital (2023/C 23/01) consacră principiul potrivit căruia „nimeni nu trebuie lăsat în urmă” în procesul transformării digitale și prevede necesitatea menținerii accesului offline la servicii publice esențiale pentru persoanele afectate de excluziune digitală. De asemenea, Regulamentul eIDAS revizuit, Regulamentul (UE) 2024/1183 privind identitatea digitală europeană, stabilește expres caracterul voluntar al utilizării portofelului european de identitate digitală și obligă statele să asigure că persoanele care nu utilizează instrumente digitale nu sunt discriminate și continuă să beneficieze de acces la servicii și documente în format tradițional. Totodată, politicile europene în domeniul e-guvernării promovează conceptul „Digital by Default” doar în corelație cu principiul „Digital Choice”, ceea ce presupune că digitalizarea serviciilor publice nu poate conduce la eliminarea completă a alternativelor fizice sau la instituirea unor mecanisme exclusiv digitale. În același sens, Regulamentul (UE) 2024/903 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2024 de stabilire a unor	informaționale complexe și compatibile pentru a consuma aceste date. Pentru autoritățile solicitante nu sunt necesare dezvoltări soft, ci doar o conexiune la Internet și o cerere standard de acces la platforma de interoperabilitate depusă către Agenția Guvernare Electronică (EGA). - Eficientizarea costurilor pentru mediul de afaceri: orice formă de extras (fie el și cu tarif diminuat) presupune timp pierdut și costuri financiare nejustificate pentru o informație care există deja în posesia statului și pentru care antreprenorul a plătit integral în momentul înregistrării inițiale în RSUD. - Compatibilitatea cu cadrul legal primar: Contrar celor afirmate, eliminarea extrasului pe suport fizic pentru procedurile interne nu încalcă Legea nr. 220/2007. Legea menționată nu stipulează expres forma obligatorie a extrasului, tarifele sau termenele acestuia, iar HG nr. 995 privind Regulamentul RSUD prevede clar că datele din Registru trebuie să circule automatizat între instituții. Prin urmare: ○ în procedurile interne: forma de certificat/extras fizic se exclude complet, datele fiind preluate prin MConnect. ○ în procedurile transfrontaliere: pentru a răspunde cerințelor externe specifice (legalizare, traducere), documentul va putea fi imprimat la cerere strict pentru aceste cazuri izolate. În concluzie, menținerea opțiunii fizice „by default” pentru utilizarea internă contravine reformei de debirocratizare și digitalizare a mediului de afaceri. Proiectul de hotărâre de
--	--	---	---

			măsuri pentru un nivel ridicat de interoperabilitate a sectorului public în întreaga Uniune (Regulamentul privind Europa interoperabilă), subliniază necesitatea respectării neutralității tehnologice și a menținerii unor soluții administrative proporționale, adaptate realităților sociale și economice existente. Prin urmare, menținerea posibilității de emitere a extraselor pe suport fizic nu reprezintă o abatere de la obiectivele digitalizării, ci o măsură necesară pentru asigurarea incluziunii digitale, prevenirii discriminării și respectării principiului proporționalității, în concordanță cu standardele și principiile Uniunii Europene, inclusiv cele prevăzute de articolul 21 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene privind nediscriminarea	Guvern se propune a fi promovat în redacția actuală, cu excluderea extrasului RSUD din circuitul administrativ intern.
22	Ministerul Finanțelor <i>(Legiferare din 22.05.2026)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.		
23	Ministerul Justiției <i>(Legiferare din 26.05.2026)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.		
24	Biroul Relații cu Diaspora <i>(Legiferare din 26.05.2026)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.		
25	Agencia Servicii Publice <i>(Nr. 01/5053 din 26.05.2026)</i>	30	La pct. 2 al Planului, la rubrica „Autorități”, urmează să fie inclusă în calitate de primul executor Agenția Guvernare Electronică, ca autoritate care va asigura dezvoltarea serviciului electronic “Solicitarea aprobării prealabile a investițiilor de importanță pentru securitatea statului” pe Platforma de dezvoltare a serviciilor electronice.	Nu se acceptă. A se vedea punctul 5 din sinteză.
		31	Referitor la pct. 12, comunicăm că la nivelul Uniunii Europene, procesul de digitalizare a serviciilor publice este însoțit de un set clar de garanții privind incluziunea digitală și protecția drepturilor persoanelor care nu pot sau nu doresc să utilizeze exclusiv instrumente electronice. Deși nu există un act unic al Uniunii Europene dedicat în mod expres „menținerii documentelor pe suport fizic”, cadrul normativ european conține o serie de principii și obligații care impun statelor	Se acceptă.

		asigurarea unor alternative echivalente în format fizic sau offline pentru serviciile publice digitalizate. În ceea ce privește schimbul automatizat de date dintre autorități și entitățile solicitante ale extrasului din RSUD prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, acesta este deja implementat, iar informațiile conținute în extras sunt disponibile pentru consum prin această platformă. Totuși, funcționarea eficientă a acestui mecanism presupune existența, la nivelul tuturor consumatorilor de date, a unor sisteme informaționale funcționale și compatibile, capabile să recepționeze și să prelucreze datele furnizate. La moment, nu există certitudinea că toate autoritățile și entitățile vizate dispun de asemenea capacități tehnice. Totodată, extrasul din RSUD este deja generat în format electronic, plasat în Cabinetul personal EVO al beneficiarului și poate fi reutilizat până la intervenirea unor modificări în datele conținute. Suplimentar, este necesar de avut în vedere faptul că extrasele respective nu sunt utilizate exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova, ci și în raporturi juridice externe, inclusiv în cadrul procedurilor de achiziții internaționale sau al relațiilor comerciale transfrontaliere, unde există cerințe specifice privind forma și prezentarea documentelor. În asemenea situații, schimbul automatizat de date nu poate substitui integral necesitatea prezentării unui document oficial în format fizic sau imprimabil. Menționăm că Nota de fundamentare a fost completată cu prevederi privind diminuarea tarifului pentru extrasul electronic în raport cu extrasul emis pe suport de hârtie, măsură care stimulează utilizarea canalelor digitale fără a elimina însă alternativa clasică. În același timp, conform principiilor de legiferare prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, autoritățile au obligația respectării ierarhiei actelor normative. Or, serviciul privind eliberarea extrasului din RSUD este reglementat expres prin prevederile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. În aceste condiții, excluderea posibilității emiterii extrasului pe suport fizic	
--	--	--	--

		printr-o hotărâre de Guvern ar depăși limitele competenței normative și ar contraveni cadrului legal primar. În susținerea acestei abordări, relevăm și principalele repere europene aplicabile în materia digitalizării serviciilor publice. Astfel, Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital (2023/C 23/01) consacră principiul potrivit căruia „nimeni nu trebuie lăsat în urmă” în procesul transformării digitale și prevede necesitatea menținerii accesului offline la servicii publice esențiale pentru persoanele afectate de excluziune digitală. De asemenea, Regulamentul eIDAS revizuit, Regulamentul (UE) 2024/1183 privind identitatea digitală europeană, stabilește expres caracterul voluntar al utilizării portofelului european de identitate digitală și obligă statele să asigure că persoanele care nu utilizează instrumente digitale nu sunt discriminate și continuă să beneficieze de acces la servicii și documente în format tradițional. Totodată, politicile europene în domeniul e-guvernării promovează conceptul „Digital by Default” doar în corelație cu principiul „Digital Choice”, ceea ce presupune că digitalizarea serviciilor publice nu poate conduce la eliminarea completă a alternativelor fizice sau la instituirea unor mecanisme exclusiv digitale. În același sens, Regulamentul (UE) 2024/903 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2024 de stabilire a unor măsuri pentru un nivel ridicat de interoperabilitate a sectorului public în întreaga Uniune (Regulamentul privind Europa interoperabilă), subliniază necesitatea respectării neutralității tehnologice și a menținerii unor soluții administrative proporționale, adaptate realităților sociale și economice existente. Prin urmare, menținerea posibilității de emitere a extraselor pe suport fizic nu reprezintă o abatere de la obiectivele digitalizării, ci o măsură necesară pentru asigurarea incluziunii digitale, prevenirii discriminării și respectării principiului proporționalității, în concordanță cu standardele și principiile Uniunii Europene, inclusiv cele prevăzute de articolul 21 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene privind nediscriminarea	
--	--	--	--

Secretar de stat

Michelle ILIEV